

Хрещатик

газета київської міської ради

Опалювальний сезон у місті проходить стабільно

стор. 3

Наскільки прибутковими чи витратними є Олімпіади

стор. 4

+ TV
програма

В столиці вшановують воїнів-інтернаціоналістів

стор. 2 8 9

Квітуче місто для киян

стор. 3

Кияни підтримали олімпійців у Сочі

стор. 20

Свято закоханих — із музикою, арт-проектами і слоном

стор. 23

МІСТО

Новини

Суд визнав невинними Попова і Сівковича у справі про розгін Майдану

Печерський райсуд Києва 7 лютого закрав кримінальне провадження і виправдав экс-голову КМДА Олександра Попова та экс-заступника секретаря РНБО Володимира Сівковича, які обвинувачувалися у перевищенні влади у зв'язку з подіями в ніч на 30 листопада 2013 року на Майдані Незалежності.

Провадження щодо Олександра Попова, Володимира Сівковича та інших осіб, які підпадають під дію Закону України "Про внесення змін до Закону України про усунення негативних наслідків та недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань", дійсно було закрито рішенням суду. Про це "Хрещатику" повідомила керівник прес-служби столичної прокуратури Яна Соболевська.

"Таким чином, Печерський та Шевченківський райсуд столиці виконали вимоги вказаного закону про звільнення від кримінальної відповідальності підозрюваних, обвинувачених та засуджених за події, що відбувалися у листопаді-грудні минулого року", — констатувала вона.

За словами пані Соболевської, цим законом передбачений чіткий перелік статей Кримінального кодексу, провадження за якими підлягають закриттю.

"Тому на виконання закону всі провадження, які розслідувалися за цими статтями, були закриті. У тих випадках, де в провадженнях не було встановлено підозрюваних (так звані фактові), рішення про закриття ухвалювалися органами прокуратури. У тих провадженнях, де були встановлені фігуранти, так, як це у справі за підозрою Попова, Сівковича, Коряка та інших, рішення про закриття приймалися судами. У своїй роботі прокурори керуються чинними законами України, отже, й у цьому випадку прокуратура та суди виконали вимоги закону, який прийняв народні депутати", — повідомила Соболевська.

КМДА розпочинає прийом заяв щодо встановлення тимчасових споруд

Київська міська державна адміністрація розпочинає прийом заяв щодо встановлення тимчасових споруд у відповідності до Комплексної схеми.

Відповідно до розпорядження КМДА № 2354 від 30.12.2013 р., розгляд заявок від суб'єктів господарювання проводитиме спеціально утворена комісія. До складу комісії увійшли представники структурних підрозділів КМДА, представники РДА та депутати Київради.

Оформити заявку підприємці можуть через спеціально створений веб-портал розміщення тимчасових споруд (веб-портал ТС), який інтегровано у міську інформаційно-аналітичну систему "Містобудівний кадастр Києва" (<http://mkk.kga.gov.ua>).

Після реєстрації та заповнення необхідних пунктів на веб-порталі користувачі отримають вже сформовану заявку. При цьому автоматичне заповнення більшості полів зробить процес оформлення швидким та зручним.

Нагадаємо, що згідно із затвердженою розпорядженням КМДА № 2251 від 13.12.2013 р. Комплексною схемою, тимчасові споруди будуть розміщуватись у конкретно визначених місцях з урахуванням встановлених мінімальних відстаней до об'єктів пам'ятно-охоронного значення, дошкільних і ЗНЗ, державних та муніципальних установ. Окрім того, Схема стане складовою частиною Містобудівного кадастру Києва, що дає змогу вести облік тимчасових споруд на рівні з іншими об'єктами містобудівного кадастру.

Ознайомитись з Комплексною схемою можна на офіційному сайті Департаменту у розділі "Міські проекти". Самі ж адреси місць розміщення тимчасових споруд доступні на порталі містобудівного кадастру.

Реконструкція БСА під контролем

Уряд держави піклується про чистоту столичних вод

Кирило ФОМІНОВ
"Хрещатик"

Під час інспекції на Бортницьку станцію аерації керівництво столиці доповіло в. о. віцепрем'єр-міністра Олександру Вілкулу про хід виконання робіт з реконструкції цього важливого для міста об'єкта. Під час візної наради також йшлося про забезпечення якісного очищення стічних вод. БСА є комунальною власністю Києва, проте, враховуючи складність об'єкту та його важливість для Києва, уряд надає допомогу у вирішенні актуальних проблем підприємства.

Під час інспекції на Бортницьку станцію аерації в. о. віцепрем'єр-міністра Олександр Вілкул ознайомився з виконанням робіт із реконструкції важливого для міста об'єкта

їни. "Для проекту були залучені французькі фахівці-консультанти, також були проведені консультації з японською стороною. Умови кредиту дуже цікаві", — прокоментував директор Департаменту житлово-комунальної інфраструктури Дмитро Новицький.

Як доповів Андрій Білик, комплексну реконструкцію Бортницької станції аерації планується провести у дві черги, кожна з яких передбачає 5 пускових комплексів. Ця кількість необхідна для забезпечення безперервної роботи станції та якісного очищення води на весь період реконструкції. Термін реалізації проекту — 90 місяців. За результатами наради, в. о. віцепрем'єр-міністра Олександр Вілкул доручив профільним міністерствам та КМДА забезпечити виконання заходів, включених до плану реконструкції БСА та дотримуватися визначених термінів. "Враховуючи суспільну значимість та важливість об'єкту, уряд надає системну допомогу і постійно тримає проблему на контролі. Ми маємо робити правильні висновки. Так, я даю завдання КМДА та ДСНС м. Києва проводити цілодобовий моніторинг колекторів та дамб на Бортницькій станції аерації. Це робота на перспективу найбільшого мегаполісу держави", — зазначив Олександр Вілкул.

Як доповів заступник генерального директора ПАТ АК "Київводоканал" Андрій Білик, за допомогою уряду в 2013 році були завершені роботи з ліквідації наслідків аварії на Лівобережному каналізаційному колекторі, що сталася 17 січня 2012 року. Наразі наслідки аварії повністю ліквідовані — демонтовано та замінено на сучасні старі механічні решітки грабельного відділення, виконано підсіпку зруйнованої частини колектора, відремонтовано частину внутрішньої елек-

тромаережі, замінена деяка апаратура, прокладено нові кабелі. Також тривають роботи щодо реконструкції насосної станції 1-го підйому БСА у Дарницькому районі та проектні роботи щодо реконструкції дюкерних переходів через Дніпро, які забезпечують перекидання стоків з правого берега на лівий з подальшою переробкою на Бортницькій станції аерації.

Нинішнього року плануються подальші роботи з комплексної реконструкції комплексу та вдосконалення технологічного про-

цесу очищення стічних вод. Зокрема ведеться робота із залучення кредиту від уряду Японії у сумі 7,5 млрд гривень під 0,1 % річних на 40 років з 10-річними канікулами. Наразі японським агентством міжнародного співробітництва JICA вивчається проектно-кошторисна документація проекту з реконструкції БСА. Проектом реконструкції передбачається застосування передових європейських технологій. Проект уже пройшов державну експертизу і має бути затверджений Кабінетом Міністрів Укра-

Зустріч поколінь

У гімназії "Міленіум" відбулася зустріч керівництва міста з воїнами-інтернаціоналістами та школярами

Кирило ФОМІНОВ
"Хрещатик"

Перший заступник голови КМДА Анатолій Голубченко відвідав гімназію "Міленіум" № 318, де зустрівся з учасниками бойових дій, членами громадської організації "Кадетський Гай" та учнями навчального закладу. Захід приурочили до 25-ї річниці виведення радянських військ із Афганістану.

Днями перший заступник голови КМДА Анатолій Голубченко завітав до столичної гімназії "Міленіум" № 318. В навчальному закладі йому показали шкільний музей, в якому особливе місце займає виставка, експонатами якої стали фотокартки, книжки, особисті речі воїнів-інтернаціоналістів, які виконували службові обов'язки не тільки в Афганістані у радянські часи, а й будучи солдатами та офіцерами сучасної української армії — на теренах Анголи, Косово, Лівії. Усі ці речі з'явилися тут завдяки учням, чії батьки або діди носили чи й досі носять на своїх мужніх плечах погони. Анатолій Костянтинівич поспілкувався з ветеранами та відвідав святковий концерт, присвячений річниці виведення радянських військ із Демократичної Республіки Афганістан.

"Наш святий обов'язок — забезпечити належний соціальний захист учасникам бойових дій на території інших держав, інвалідам війни, сім'ям загиблих та померлих воїнів. Крім того, ці ж завдання перед нами ставить Президент України у контексті проголошення 2014 року Роком учасників бойових дій на території інших держав. Ця жахлива десяти-

Перший заступник голови КМДА Анатолій Голубченко відвідав гімназію "Міленіум" № 318, де зустрівся з учасниками бойових дій, членами громадської організації "Кадетський Гай"

літня афганська війна забрала кращі роки молодих хлопців. Для них це була справжня війна, яка тривала навіть не чотири роки, як Велика Вітчизняна, а й усі десять. Також ми сьогодні схилиємо голови у пам'ять про тих, хто не повернувся із гарячих точок", — сказав Анатолій Голубченко. Він визнав, що не всі соціальні гарантії виконуються щодо ветеранів, проте запевнив, що надалі ситуація буде покращуватися. Учням гімназії він побажав, щоб діти ніколи не були ані свідками, ані учасниками жодних бойових дій, воєнних конфліктів. Щоб зростали під мирним

небом у любові до своєї незалежної Батьківщини.

"Такий захід дуже важливий, бо це зокрема елемент патріотичного виховання. І я з гордістю можу сказати, що на сьогодні у районі немає жодної школи, де не було б "Кутка Слави воїнів-інтернаціоналістів". Діти повинні слухати ветеранів, щоб знати правду та тих, кому ми зобов'язані мирним небом. Цього року ми також встановимо пам'ятник воїнам-інтернаціоналістам у нашому районі", — зазначив голова Солом'янської РДА Максим Луцький.

Опалювальний сезон проходить стабільно

А вже влітку “Київенерго” здійснить капітальний ремонт мереж в Оболонському, Шевченківському та Голосіївському районах

Олена ЗАРЕЦЬКА
“Хрещатик”

У зв'язку з погодними умовами опалювальний сезон 2013—2014 розпочався раніше, 30 вересня. Завдяки злагодженій роботі усіх служб доволі швидко до тепла були підключені всі об'єкти соціальної інфраструктури — школи, садочки, лікувальні установи. Наразі сезон проходить без серйозних проблем — більшість поривів комунальникам вдається локалізувати протягом доби. Складають фахівці вже плани і на наступні оновлення мереж, на яких наразі найчастіше виникають пошкодження.

Наразі вже пройшла більша частина опалювального сезону 2013—2014 років, і, за словами директора Департаменту житлово-комунальної інфраструктури Дмитра Новицького, можна констатувати, що проходить він стало. Про це він заявив днями під час розширеної апаратної наради, що відбулася під головуванням очільника КМДА Володимира Макеєнка.

За словами Дмитра Новицького, попри те, що у цілому опалювальний сезон проходить нормально, до Контактного центру міста Києва все ж таки надходять звернення киян щодо незадовільного опалення у квартирах. У більшості випадків це

пов'язано з пошкодженням мереж під час несанкціонованих перебувань, а також внутрішнє обростання труб сольовими відкладеннями, що тягне за собою зменшення прохідного діаметру. Вирішити цю проблему можна завдяки промиванню систем опалення житлових будинків, що наразі здійснюється у неповному обсязі. Тож місто намагається віднайти можливість залучення коштів для покращення цієї роботи.

Вже цього року місто візьметься за владнання ще однієї проблеми. А саме — циркуляції гарячої води у висотках. Аби налагодити нормальний тиск подачі води, з міського бюджету планують витратити 30

За словами фахівців, нинішній опалювальний сезон в столиці проходить стабільно

млн грн. За ці кошти вдасться провести відповідні роботи у близько півсотні київських будинків. “Наразі списки будинків ми узгоджуємо і з райдержадміністраціями, і з “Київенерго”, аби провести роботи

на тих об'єктах, де це необхідно зробити першочергово. Насамперед будуть замінені циркуляційні насоси, а також відновлені пошкоджені мережі”, — додав пан Новицький.

У планах по закінченню опалювального сезону провести капітальний ремонт і теплових мереж. Так, ця зима показала, що найбільше поривів виникає на теплотрасах в Оболонському, Шевченківському та Голосіївському районах. Тож влітку їх лататимуть в першу чергу. “Всі ми знаємо, що зараз мережі в Києві знаходяться в дуже поганому стані і більшість з них давно відслужили понад 50 років. Однак перспектив замінити всі їх одразу немає. Тож ми вибираємо ділянки, де відбувається найбільша кількість аварій, і їх замінюємо”, — розповів “Хрещатику” перший заступник голови КМДА Анатолій Голубченко.

У цілому ж ПАТ “Київенерго” з більшістю пошкоджень справляється протягом доби, тож киянам не доводиться мерзнути в неопалюваних приміщеннях. Та міські посадовці нарікають на те, що доводиться наводити лад на територіях після ліквідації пошкоджень енергетиками. Найближчим часом буде сформований відповідний графік, за яким тепловики поступово зменшуватимуть кількість розривів у місті ●

Квітуче місто для киян

“Київзеленбуд” створюватиме комфортний простір для кожного мешканця столиці

Наталка МИКОЛАЄНКО
“Хрещатик”

Формування комфортного простору для кожної людини у парках та скверах є пріоритетом роботи КО “Київзеленбуд” ось уже кілька років. Не стане винятком і 2014-й. Дитячі та спортивні майданчики, тематичні сади та етно-куточки, а також своєрідна візитівка міста — виставки квітів на Співочому полі — головні напрямки роботи на поточний рік.

Цьогоріч у планах “київзеленбудівців” акцент зроблений саме на квітково оформлення парків, скверів та навіть автомобільних розв'язок

Схоже, що “Київзеленбуд” планує не просто повернути столиці України славу міста-саду, а й перетворити його на справжнє місто квітів. Принаймні у планах акцент зроблений саме на квітково оформлення парків, скверів та навіть автомобільних розв'язок.

“Новаторством у 2014 році стане формування тематичних моно-парків під час капітального оновлення зелених зон. Наприклад, лавандовий сад з'явиться у Парку чекістів, ігровий майданчик “шахова новела” планується створити в парку “Позняки”, а бузковий сад висадять у Парку Мартиросяна”, — розповіли “Хрещатику” в “Київзеленбуді”.

Фахівці комунального об'єднання приділили велику увагу економії бюджетних коштів під час розробки проектів оформлення парків, а також залученню спонсорів до їх реалізації. Наприклад, проектні роботи будівництва дитячого мега-

майданчика у Голосіївському парку виконають за рахунок бюджету, а от втілюватимуть за дум благодійники. Багатофункціональний комбінований комплекс матиме спеціальні зони для дітей різного віку, а для майбутніх чемпіонів створять комфортні умови для тренувань. Особливістю майданчика стане й те, що там встановлять карусель-пантус для дітей-інвалідів.

“Цим дитячим майданчиком ми спробуємо інтегрувати спорт у гру за допомогою сучасних технологій та нових дизайнерських рішень. При цьому, враховуючи нові світові тенденції облаштування громадських парків, ми зробимо парк зручним для дітей з особливими потребами”, — зазначив генеральний директор КО “Київзеленбуд” Михайло Царенко.

У затвердженому бюджеті Києва також закладено кошти на закінчення реконструкції об'єктів, що були розпочаті в минулі роки: парк “Киото” (II черга),

паркова територія навколо озера Тельбін (II черга), паркова зона площі Анкари-Маяковського (II черга) та інші. До того ж програмою соціального та економічного розвитку на 2014 рік передбачена розробка проектною документації з реконструкції парку “Нивки”, Печерського ландшафтного парку та виробничої бази міського розсадника “Теремки”, а також реконструкція оранжерейного господарства КП УЗН Голосіївського району.

Порадують киян та гостей міста і традиційними виставками квітів на Співочому полі. Це місце знають і люблять закордонні гості, про що радо залишають свої враження у книзі відгуків та пропозицій. Цьогоріч заплановано провести три виставки квітів: тюльпанів “Кольори весни”, 59-ту щорічну виставку квітів до Дня незалежності України та бал хризантем. “Проведення додаткових виставок квітів за участі меценатів чи спонсорів наразі обговорюють”, — повідомив “Хрещатику” Михайло Царенко ●

На честь ювілею Великого Кобзаря

У Києві триває підготовка до відзначення 200-ї річниці з дня народження Тараса Шевченка

Олена ЗАРЕЦЬКА
“Хрещатик”

Вже менше, ніж за місяць, 9 березня, українська спільнота відзначатиме 200-ту річницю з дня народження Великого Кобзаря. Мистецькі заходи тривають у всіх районах столиці, адже 2014-й указом Президента України Віктора Януковича проголошений роком Тараса Шевченка. Реконструюють наразі й Національний музей Тараса Шевченка. В цілому ж у місті приведуть до ладу всі об'єкти, що носять ім'я Великого Кобзаря.

Більшість з об'єктів, які є в Києві та пов'язані з іменем Тараса Шевченка, облагородять до 9 березня. Решту ж приведуть до ладу впродовж року — про це говорили під час засідання оргкомітету з відзначення 200-річчя Тараса Шевченка. Насамперед, йдеться про Національний музей, присвячений життю та творчості Великого Кобзаря. Як відзначив заступник голови Шевченківської РДА Віктор Давиденко, будівельні роботи тут завершені вже на 99 %, а загалом до відкриття музею готовий на 78 %. Тож вже до 9 березня — дня народження Тараса Шевченка — музей прийматиме відвідувачів в оновленому приміщенні. До слова, на завершення цих робіт із державного бюджету були додатково виділені кошти у розмірі 17,5 млн грн.

До того ж об'єкти, пов'язані з іменем Кобзаря, приведуть до ладу в усіх районах міста. Це стосується меморіальних табличок, будівель та доріг. Як зазначив заступник голови КМДА Віктор Корж, з міського бюджету на ці цілі також передбачені додаткові кошти у розмірі майже 16 млн грн.

Однак за зовнішніми атрибутами не забуває міська влада й про наповнення знаменної дати. Так, низка культурних заходів вже відбулася в установах міста з початку цього року. Наразі активно до відзначення ювілею долучаються театри та кінотеатри міста — дитячі кінотеатри запросили учнів шкіл та гімназій до перегляду фільмів “Тарас Шевченко” й “Назар Стодоля” (за однойменним твором Кобзаря). Також минуло-

го тижня в Театрі оперети відбувся концерт “Шевченко LIVE — 200 років живого слова”. Вже у березні ще 7 театрів презентують 9 прем'єр за творами Тараса Шевченка або ж про життя Кобзаря. Ще п'ять нових вистав покажуть районні театри — “Дивний замок”, “Актор” та “Дзеркало”.

У всіх районах міста тривають Шевченківські читання, мовно-літературні конкурси та тематичні виставки дитячих робіт. Тільки за січень у місті було проведено більше ста заходів, в цілому ж їх планують провести близько 500.

“Наша головна мета — донести до сердець людей, насамперед молоді, культурну спадщину Тараса Шевченка. Тому мистецькі заходи, присвячені Великому Кобзарю, охоплюють всі райони міста. У нас заплановано 450 заходів, однак я думаю, що їх буде більше. Хочу ще раз наголосити, що відзначення ювілею Великого Кобзаря — це свято соборності, яке покликане об'єднати народ України. І вшанування Кобзаря не закінчиться датою його народження, 9 березня. Культурні та мистецькі заходи триватимуть увесь рік”, — наголосив Віктор Корж ●

ЕКОНОМІКА

Чи насправді Олімпіада — золото?

Найважливіші спортивні змагання у світі можуть стати бізнесу як стимулом, так і тягарем

Ганна КАСІЧ
"Хрещатик"

XXII зимова Олімпіада у Сочі вже принесла першу медаль українській команді. Щедрий врожай золотих та срібних нагород почала збирати Росія, котра приймає цього року спортивні змагання чотириріччя. У Сочі вклали рекордні кошти, очікують прибутків. Але чи покриє олімпійське золото витрати на проведення змагань? Україна у Сочі вже почала змагатися за Олімпіаду-2022, наша делегація представила концепцію заявки на проведення Ігор у Львові. Наскільки Олімпіади повертають вкладене з прибутком, "Хрещатик" спробував це з'ясувати.

Швидше, вище, сильніше — для ВВП

Масштаб Олімпійських ігор мимоволі змушує замислитися щодо їхнього впливу на економіку країни, котра приймає такі змагання. У Сочі ще не розіграно усіх комплектів нагород, а експерти вже оцінюють саме економічні наслідки Сочинських ігор. Говорити про це змусили й обсяги витрат на спортивне свято. XXII зимова Олімпіада-2014 у Сочі обійшла за витратами XIX Літню Олімпіаду 2008 року у Пекіні. КНР витратила на підготовку до спортивного змагання \$40,9 млрд, Росія, за попередніми підрахунками, — \$50 млрд. Що з цього буде? Рейтингове агентство Moody's обережно натякає, що не слід сподіватися на макроекономічний злет РФ через Олімпіаду у Сочі, "очікувати варто тільки короткострокового позитивного ефекту". Більше того, вплив Олімпійських ігор на кредитний рейтинг Росії також не буде відчутним. Натомість спостерігачі зауважили, що російський фондовий ринок пішов угору, а рубль почав зміцнюватися синхронно з початком XXII Олімпійських ігор.

Отже, перші економічні наслідки Олімпіади у Сочі вже є. А якими будуть економічні ефекти у середньостроковій та віддаленій перспективі, залежить від... минулого. Де варто пошукати відповіді.

Високі старты не по кишенях

Про економічний бік світових спортивних змагань заговорили у 70-х роках минулого століття, коли Канада у буквальному сенсі прорахувалася з XXI Літньою Олімпіадою у 1976 році. Влада країни неправильно оцінила обсяги фінансування для проведення Ігор у Монреалі. Довелося брати боргів на \$2,8 млрд. Розплачувалися протягом 30-ти років, кредити погасили за рахунок спеціального податку на тютюнові вироби.

Після того країни, які боролися за право приймати у себе Олімпіаду, почали ретельніше рахувати майбутні капіталовкладення та зиски. Зокрема обсяги приватних інвестицій помітно зросли. Та навіть ретельні підрахунки не давали абсолютної гарантії, що витрати виправдають себе, якщо хибними були цілі.

Скажімо, Австралія. У 2000-му році відбулися XXVII Літні Олімпійські ігри в Сіднеї. В економічному плані інвестори сподівалися, що Олімпіада допоможе краще презентувати країну як туристичний об'єкт. Але ставка на туризм не виправдала себе, у тому числі через відстань. І хоча Австралії майже вдалося повернути з вкладених \$5,6 млрд десь \$5,3 млрд, тим не менше, прибутковою таку Олімпіаду назвати складно.

Найпоказовіший приклад помилки у прорахунках — Греція. Афіни у 2004 році приймали Літні Олімпійські ігри. Планували витратити спочатку 1,6 млрд євро, потім 4,5 млрд, підсумковий кошторис склав майже 10 млрд євро. Економіка Греції не отримала очікуваних зисків, хоча уряд наслідував успішну бізнес-модель проведення Ігор у Лос-Анджелесі. Неправильна оцінка витрат призвела до того, що "діри" затакалися бюджетним коштом. Саме Олімпійські ігри сприяли занепаду грецької економіки, а потім сталося те, що для її порятунку решта країн Єврозоюзу змушені були "трусонутися" гаманцями на сотні мільярдів євро. Іронія долі була у тому, що Олімпійські ігри походять з Греції. Так відновлена історична традиція мало не згубила країну, котра її породила.

Спортивне "золото" конвертували у ділове

Змагання за право приймати Олімпіаду завжди емоційні, представники країни-переможця нерідко плачуть від захвату. Однак потім вони також можуть проливати сльози — через витрачені гроші та колосальні збитки. Тож Олімпіада не гарантує економічного дива. Але це зовсім не означає, що такого дива не може бути. Головне — правильно оцінити ризики й оптимально все спланувати. Там, де це вдавалося, Олімпіади завжди приносили не лише спортивне, але й реальне золото.

Хрестоматійною стала XXIII Літня Олімпіада у Лос-Анджелесі (США) в 1984 році, яка виявилася прибутковою. Але дохід у \$216 млн, порівняно з витратами у декілька мільярдів доларів США, навряд чи можна назвати економічним проривом. Однак позитив був у тому, що завдяки сміливим та неодноразовим рішенням бюджет міста майже нічого не асигнував на проведення спортив-

ного змагання. Переважна більшість витрат — за кошти спонсорів. Натомість туристів побільшало, та й земля у місті подорожчала.

Недавній позитивний приклад прибутковості — XXX Літня Олімпіада 2012 року у Лондоні (Великобританія), яка обійшлася у 9 млрд фунтів стерлінгів, а з усіма побічними витратами — у близько 18 млрд фунтів. Натомість через рік уряд Великої Британії підрахував, що Олімпіада принесла економічних ефектів на 9,9 млрд фунтів стерлінгів. Витрати, як мінімум, було перекрито. Більше того, Лондон став одним із найпривабливіших туристичних об'єктів у ЄС. І хоча до цього інвестори готувалися, але такий наслідок став для них певною мірою не зовсім очікуваним у тому сенсі, що люди відвідують Лондон два роки поспіль після Олімпійських ігор. До 2020 року очікують британські фінансисти, економічні ефекти від Олімпіади можуть вилитися у кругленьку суму в 40 млрд фунтів стерлінгів.

Є й інші успішні приклади, але вже завдяки нестандартним рішенням і ризику. XXV Літні Олімпійські ігри у Барселоні (Іспанія) у 1992 році коштували державі та інвесторам \$9,4 млрд. Натомість нині країна отримала економічного ефекту на \$26 млрд. Справа була ризикованою, оскільки для проведення Ігор було обрано промислово занедбану околицю Барселони, реконструйовано, прокладено дороги, розчищено пляжі, побудовано хмарочоси. Нині цей район Барселони престижний, відвідуваний туристами, у тому числі завдяки тому, що під Олімпіаду було розчищено понад 5 кілометрів берегової лінії пляжів.

Роздача галузевих "слонів"

В Олімпіадах головне для інвесторів не стільки змагання за обсяги капіталовкладень, скільки правильно оцінити ризики та зиски. Нестандартні рішення також вітаються. Тоді й прибутки ра-

хувати буде приємно.

З цієї точки зору проведення Олімпіади у Львові у 2022 році, якщо Україна здобуде цю честь, буде багато у чому подібним до Сочинських ігор. Стадіон міжнародного рівня у Львові вже є. Для лижних змагань, для бобслею буде зручним Буковель. Як і Росія із Сочі, Україна зможе посилити позиції як привабливого туристичного регіону, оскільки Олімпійські ігри завжди збільшували потік туристів. Попри те, що Греція мало не вилетіла з ЄС через колосальні збитки через Олімпіаду, країна суттєво поліпшила свої позиції у туристичному рейтингу, і саме туризм витягає "батьківщину Олімпіади" з економічної рецесії. Зі Львовом та Буковелем тут стовідсоткове попадання, оскільки є історичні пам'ятки та спортивні об'єкти міжнародного класу. Більше того, зросла б кількість туристів до Києва, адже бути в Україні й не відвідати столицю з її історичними пам'ятками світового значення — нерационально.

Олімпіади також поживляють ринок праці регіону, роздрібну торгівлю, будівництво та галузь телекомунікацій. На відміну від туризму, тут ефекти скороминущі, якщо немає чіткого уявлення, як будуть використовуватися спортивні та інфраструктурні олімпійські об'єкти після завершення спортивного свята. Експерти також вказують і на той факт, що після олімпіад більшої популярності набуває спорт, доступнішими стають спортивні об'єкти світового рівня, що позитивно позначається на якості життя людей.

Нарешті, Олімпіади викликають поживлення на фондовому ринку країни, котра приймає змагання, а також підтримують валюту країни — подарки Ігор. У Росії почав зміцнюватися рубль, цінні папери на фондовому ринку пішли вгору. Активізація на фондовому ринку не завадила б і Україні ●

КОМЕНТАРІ ЕКСПЕРТІВ

"Олімпіада працює більше на імідж країни, аніж на її економіку"

Олімпіада справді призводить до економічних ефектів, але більше "працює" на імідж країни у цілому. Таку думку у коментарі "Хрещатику" висловила експерт Інформаційно-аналітичного центру FOREX CLUB в Україні Марія Сальнікова. За її словами, "подібні заходи є для держави, скоріш, іміджевими, аніж економічно ефективними. Справді, за рік до підготовки Олімпіади і в рік її проведення темпи росту ВВП країни можуть прискорюватися, збільшуватися надходження інвестицій. Однак частково це накладно для державного бюджету, оскільки не вся підготовка здійснюється коштом інвесторів". Як зазначила експерт, "якщо вести мову про приклад для України Євро-2012, то на момент прийняття рішення про участь малося на увазі, що інвестиційних коштів буде задіяно більше, ніж бюджетних. У результаті виявилось, що 80 % коштів, витрачених на Євро-2012, були бюджетними, а решта — залучені. Для проведення Олімпіади знадобиться значно більше коштів, ніж для Євро-2012. Виходячи з цього, складно сказати, чи буде країна в змозі реалізувати такий проект". При цьому, звернула увагу Марія Сальнікова, "навіть у тому випадку, якщо Олімпіаду буде проведено в Україні, економічний ефект матиме короткостроковий характер, а повноцінна окупність складе не одне десятиліття. Також, якщо говорити про окупність, то такі проекти, як у Росії, можуть окупитися років через 30-40". Тим не менше, прямих загроз чи вигід для валюти Олімпіада, скоріш, не несе, адже "падіння рубля у цей період більше зумовлене монетарною політикою США", зокрема "скороченням ФРС США обсягів заходів стимулювання економіки на \$10 млрд".

"За грамотної організації Олімпіади можна очікувати на збільшення інвестицій"

Олімпійське "золото" може принести реальні зиски, переконаний президент Українського аналітичного центру Олександр Охріменко. В коментарі "Хрещатику" експерт зазначив, що "давню суму, що витрачаються на проведення Олімпіад, значно перевищують доходи, котрі може отримати країна-організатор цих Ігор. Тому Росія тут не виняток, і нерационально, щоб навіть через 10 років окупилися кошти, вкладені в будівництво спортивної інфраструктури". Однак "у даній ситуації головне не окупність об'єктів, а стимул для залучення інвестицій в країну. Якщо правильно організувати процес проведення Олімпіади, то можна очікувати різкого зростання обсягів іноземних інвестицій у будівництво готелів, торгових центрів, розважальних об'єктів. А найголовніше — Олімпіада є шикарним стимулом для пари країни, й після проведення Ігор кількість туристів зростає", хоча "усе це може бути лише за умови грамотного проведення Олімпіади. Але ні Росія, ані Україна цього робити не можуть. Тому є великі сумніви, що проведення Олімпіади-2020 в Україні може стимулювати притік ВВП та сприяти збільшенню притоку іноземних інвестицій. Для цього замало самої Олімпіади, потрібен механізм залучення інвестицій та правильне проведення самого заходу, щоб був позитивний економічний ефект, а не збитки".

Ефективна енергія

До вирішення проблем енергозбереження залучають бізнес та споживачів

Світлана МАЖУРИНА
"Хрещатик"

Країни, що мають високі показники результатів енергоефективності, вирішують завдання з упровадження енергозберігаючих заходів шляхом державно-приватного партнерства. При цьому до цих заходів обов'язково залучаються як підприємства, так і власники будинків. Наша держава також працює в цьому напрямку.

У розвинених країнах світу заходи, спрямовані на підвищення енергоефективності, реалізуються як за рахунок бюджетних коштів, так і приватних компаній. Зважаючи, що сьогодні енергоємність ВВП України в 4 рази перевищує аналогічний показник європейських країн, це питання залишається одним із головних на порядку денному. До вирішення цих проблем, в тому числі у сфері ЖКГ, залучають бізнес і у нас. В Україні в рамках державно-приватного партнерства станом на червень 2013 року всього реалізувалося 160 проектів, з яких зокрема 71 проект — з водопостачання, 32 — з виробництва, транспортування і постачання тепла, та три — в енергетиці.

Вся надія — на інвестиції

За даними експертів, комунальні системи в Україні вже настільки застарілі, що будинки втрачають близько 50 % тепла, а сплачувати за використану енергію доводиться споживачам. Та впровадження енергоефективних проектів сьогодні потребує значних інвестицій. "Ця галузь державою практично не фінансується, і розвиток в основному здійснюється за рахунок інвестиційних коштів", — розповів заступник голови Держенергоефективності України Сергій Дубовик.

За його словами, минулого року Україна отримала від ЄС 15,6 млн євро на енергоефективні проекти. Наразі кошти конвертовано в національну валюту, і вони знаходяться на рахунках казначейства. Аби ними скористалися, Агентством розробляються зміни до Державної цільової економічної програми енергоефективності й розвитку сфери виробництва енергоносіїв з відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива на 2010—2015 роки. Спільно з регіонами вже підготовлено 490 проектних пропозицій на суму близько 1,3 млрд грн, які передбачається реалізувати в рамках програми.

Загалом на її реалізацію в поточному році передбачається фінансування у розмірі майже 500 млн грн. З них 324,8 млн грн — кошти 1-го траншу бюджетної допомоги ЄС в рамках Угоди про фінансування програми "Підтримка виконання Енергетичної стратегії України в галузі енергоефективності та відновлюваних джерел енергії".

З початку реалізації регіональних програм (2010 р. — 1 півріччя 2013 р.) впроваджено близько 18

тис. заходів з енергоефективності та енергозбереження. У результаті зекономлено майже 5,7 млрд м³ природного газу. А за перше півріччя 2013 року досягнуто економії 0,92 млрд м³.

Також збільшуються потужності об'єктів відновлюваної енергетики, які працюють за "зеленим" тарифом. У 2013 році введено в експлуатацію 539,1 МВт, що на 50,6 % більше від потужності, введеної у 2012-му. Все це дозволило минулого року виробити понад 1,5 млрд кВт/год. "зеленої" енергії (без урахування великих ГЕС).

Крім того, Держенергоефективності підготувало 9 проектів нормативно-правових актів, серед яких проект Закону України "Про ефективне використання паливно-енергетичних ресурсів", який схвалено урядом та внесено на розгляд Верховної Ради, а також проект Національного плану дій з відновлюваної енергетики на період до 2020 року та проект Національного плану дій з енергоефективності до 2020 року.

До речі, експерти оцінюють загальну потребу в інвестиціях у паливно-енергетичний сектор України в \$ 200 млрд.

Енергоефективність у громадах

Нещодавно також стало відомо, що п'ять консорціумів українських міст отримують від Німецького бюро міжнародного співробітництва (GIZ) технічну допомогу в сумі 4 млн євро для впровадження проекту "Енергоефективність у громадах". Спільно з GIZ та Мінрегіоном для участі були відібрані зокрема Чернівці спільно з містами Кам'янець-Подільський та Коломия; Полтавська обласна державна адміністрація та міста Комсомольськ, Лубни, Миргород, Полтава; Дніпропетровська обласна рада та міста Дніпродзержинськ, Дніпропетровськ, Кривий Ріг, Павлоград; Житомир спільно з містами Бердичів, Коростень, Новоград-Волинський; Луганськ спільно з містами Краснодон, Ровеньки, Свердловськ, Северодонецьк.

Окрім цього, за даними віцепрем'єра Олександра Вілкула, ведеться робота щодо підготовки до реалізації ще 5 спільних з міжнародними фінансовими організаціями (МФО) проектів з модернізації галузі ЖКГ на суму майже 10

млрд грн. Ці проекти будуть спрямовані на впровадження енергозберігаючих технологій, підвищення якості муніципальної інфраструктури в містах України, а саме — систем водопостачання та водовідведення, тепlopостачання, енергоефективності житлових будинків. Наразі з МФО в Україні вже реалізується чотири великих проекти загальною вартістю понад 3 млрд грн.

Зауважимо, що Київ теж активно впроваджує енергозберігаючі проекти. Зокрема КП "Група впровадження проекту з енергозбереження в адміністративних і громадських будівлях м. Києва" прогнозує, що тільки термосанція всіх будівель дозволить бюджету міста економити 500 млн грн щорічно. Для початку планується зменшити енергоспоживання в бюджетних будівлях, після чого перейдуть на житлові будинки. Залучитимуть до цього і бізнес, в тому числі — за допомогою енергосервісних контрактів.

Загалом експерти визнають, що сьогодні для простих споживачів не створено особливих стимулів економити енергію. "Низькі тарифи на електроенергію, на газ. І тому для населення немає

сенсу економити. Це якщо говорити про споживачів. А от, наприклад, теплокомуненерго — такі великі споживачі газу, що їм є сенс економити", — зазначає "Хрещатику" член наглядової ради Інституту енергетичних стратегій Юрій Корольчук. Водночас умови необхідної підприємствам кредитної підтримки залишаються сьогодні невідповідними. На думку експерта, для підвищення інвестиційної привабливості цього сектору допомогло б створення певного банку, який би займався відновлюваною енергетикою, енергоефективними проектами, і держава давала б безпроцентні кредити для зменшення використання енергоресурсів. За його словами, існуючі в Україні енергоефективні програми переважно залишаються на папері через відсутність фінансування, хоча спільними зусиллями комунальних підприємств все ж здійснюється модернізація котельень, теплових мереж. "Нині рівень ККД у ЖКГ складає 40—45 %, близько 50 % тепла наразі фактично втрачається. А от при заміні теплотрас можна заощадити більше 10 млрд кубометрів газу, на сьогодні це фактично \$ 3 млрд", — резюмує експерт.

ДОВІДКА "ХРЕЩАТИКА"

Досвід країн — лідерів енергозбереження

Енергоефективна політика країн — лідерів енергозбереження базується на трьох основних принципах: стимулювання до заощадження енергії; примус до енергозбереження; просвітницькі програми у сфері енергозбереження.

Зокрема в Норвегії для енергоощадності спеціально заснована компанія ENOVA SF, яка фінансує інвестиційні програми в галузі підвищення енергоефективності державних і муніципальних будівель. Для досягнення цілей її діяльності норвезький парламент заснував енергетичний фонд і виділив гранти в розмірі до 5 млрд крон (близько 650 млн євро).

У Німеччині реалізуються енергосервісні договори як елемент державно-приватного партнерства. За посередництва Німецького енергетичного агентства Dena в процес контрактингу включені 49 федеральних об'єктів (державні адміністративні будівлі, соціальні установи), планується застосування інструменту контрактингу ще в 20 тис. громадських будівель. У країні діють уже понад півсотні фірм, які укладають контрактингові угоди з компаніями, що керують житловими будинками, бюджетними та приватними установами.

А у США функціонують 26 державних освітніх центрів для малих та середніх підприємств, які проводять безкоштовне навчання персоналу на предмет необхідності заощадження енергії та використання енергозберігаючих технологій на виробництві.

Ділові новини

Реєстрація майна — за новим порядком

12 лютого 2014 року набув чинності новий Порядок державної реєстрації прав на нерухоме майно та їх обтяжень, затверджений постановою КМУ від 17 жовтня 2013 р. № 868. Порядок передбачає запровадження кількох "альтернативних" механізмів подання документів для проведення держреєстрації прав — як шляхом безпосереднього звернення заявником, так і надсиланням поштою чи кур'єрською службою; можливість проведення одночасної реєстрації права власності та речових прав, похідних від права власності, на підставі однієї заяви про держреєстрацію прав, подати яку може як власник, так і правонабувач; запровадження проведення держреєстрації прав із видачею свідоцтва про право власності на нерухоме майно на заміну втрачених, пошкоджених чи зіпсованих свідоцтва про право власності на нерухоме майно чи державного акта на право власності на землю, виданих компетентними органами до 1 січня 2013 р.; спрощення порядку проведення держреєстрації прав на ново-збудований або реконструйований об'єкт нерухомого майна, будівництво якого здійснювалося із залученням коштів від фізичних та юридичних осіб (розмежовано перелік документів, які має подавати особа, яка залучала кошти (забудовник) та безпосередньо інвестор); забезпечення проведення держреєстрації права власності на ново-збудовані або реконструйовані об'єкти нерухомого майна, збудовані в результаті діяльності кооперативів, на підставі поданої заявником довідки відповідного кооперативу про членство в ньому та про повне внесення пайового внеску; забезпечення проведення держреєстрації права державної та комунальної власності на об'єкти нерухомого майна, збудовані за "радянських" часів; надання можливості отримувати інформацію, накопичену за роки незалежності з реєстрів, що функціонували до 1 січня 2013 р. (Реєстру прав власності на нерухоме майно, Єдиного реєстру заборон відчуження об'єктів нерухомого майна та Держреєстру іпотек); збільшення до 5 днів строку, впродовж якого нотаріус передає документи до органу держреєстрації прав.

Києву відшкодували понад 7,6 млн грн

Держфінінспекція в місті Києві у січні 2014 року забезпечила усунення порушень, що призвели до втрат фінансових і матеріальних ресурсів на суму понад 7,6 млн грн. У тому числі відшкодовано і поновлено 3,4 млн грн втрат державного і 4,2 млн грн місцевого бюджетів. За матеріалами ревізій керівники місцевих органів влади, підприємств, установ та організацій прийняли 12 управлінських рішень. За вчинені фінансові порушення 20 посадових осіб притягнуто до адмінвідповідальності, 23 — до дисциплінарної, 1 — до матеріальної, 8 осіб звільнено з посади. У 8-ми випадках до установ, де були виявлені порушення бюджетного законодавства, застосовано фінансові санкції у вигляді зупинення операцій з бюджетними коштами, двом установам зменшено бюджетних призначень на суму понад 186 тис. грн. Крім того, інспекція направила до Держфінмоніторингу 2 інформації про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, на суму майже 831 тис. грн. Складено та направлено до суду 13 протоколів про порушення законодавства під час здійснення закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти. За матеріалами ревізій і перевірок правоохоронні органи розпочали 7 досудових розслідувань.

СПОЖИВАЧ

Шахрайські лещата

Проблема махінацій з кредитами набуває все більших масштабів

Олена ДМИТРИЄВА
"Хрещатик"

В Україні останніми роками, незважаючи на кризу, стрімко розвивається кредитно-фінансова сфера. Однак вона не завжди приносить користь для громадян, а й часто потурає аферистам, адже інновації в злочинному світі впроваджуються швидко. Саме кредитне шахрайство призводить до найбільших фінансових втрат як для банків, так і для сумлінних громадян. За оцінками служб безпеки українських фінансових установ, рівень загрози від шахрайств із кредитами на сьогодні обчислюється мільярдами доларів. Якби брати до уваги статистику минулого року, то середня сума кредитних шахрайств становила 30-50 тис. грн, а максимум складав 100 тис. грн. "Хрещатик" дізнавався у експертів, які бувають види кредитного шахрайства та як уникнути втрат від них.

Кредитні аферисти

За словами директора Української міжбанківської Асоціації членів платіжних систем "ЕМА" Олександра Карпова, розвиток банківського бізнесу сьогодні залежить від кредитування на рівні торговельних підприємств, кеш-кредитів, кредитних карт і, на жаль, злочинці це також розуміють. "Саме тому ми зараз спостерігаємо міграцію тих, хто раніше займався використанням підроблених карт в банкоматах, а тепер активно бере участь в отриманні кредитів за підробленими документами або за документами людей, які не розуміють, чому їх привели до банку і навіщо їм цей кредит", — зазначає пан Карпов. Він інформує, що нині понад 95 % всіх банкоматів, терміналів, усіх виданих кредитів, а також відкритих депозитних рахунків українськими банками (маються на увазі ті банки, які працюють з цією кількістю клієнтів) беруть участь в інформаційному обміні. Таким чином банківська система намагається працювати на попередження дій шахраїв. "Найближчим часом за підтримки банків, які є спонсорами маленьких банків у їх роботі платіжної системи, планується підключення до системи Exchange-online, щоб у потрібний час та без затримок отримувати ту інформацію, яка дозволяє запобігати шахрайству і захищати гроші наших клієнтів", — наголосив пан Карпов.

Керівник з безпеки технологій роздрібного бізнесу "Альфа-Банку" Сергій Досенко зауважує, що з часів активного кредитування в 2010 році банки спокійно пережили 2011-й рік, порівняно з докризовими 2006-2007 роками, а також кризовим 2008 роком — з точки зору активності кредитних шахраїв. "Але вже у 2012 році був різкий сплеск шахрайства з виходом у 2013 році на показники фактично докризового періоду", — зазначає він.

Основні схеми

Що ж стосується основних шахрайських схем, то найбільш розповсюджені в кредитно-фінансовій сфері є оформлення кредитів з використанням часткового підроблення паспортів, а також їх повноцінної підробки, оформлення кредитів на підставних осіб — як правило, із соціально неблагополучної

групи. Також є проблема так званого "чорного" брокерства — йдеться про сприяння позичальника у підготовці вигаданих даних, документів, насамперед — про доходи, про роботу і місце проживання, а також маніпуляції із заставами.

"Якщо дати стислу характеристику у напрямку отримання кредитів за підробленими документами, то в 2013-му кількість махінацій зросла практично удвічі в порівнянні з 2012 роком. При цьому суми зросли в 2 рази, тобто інтереси шахраїв становлять кредити на великі суми", — стверджує Сергій Досенко.

Географія злочинів

За словами експертів, географія шахрайств не пов'язана з обсягами продажу. Якщо не брати до уваги Київ, традиційне для всіх великих гравців ринку місто, де найбільш високі обсяги, то зараз на одні з перших місць у цій категорії шахрайства — Дніпропетровськ та Дніпропетровська область.

"Що стосується інших регіонів, то традиційно складна обстановка залишається на півдні — Одеса, Херсон, Миколаїв. Слід зазначити, що традиційно високий рівень шахрайства в Запоріжжі, Кременчуці. Серед невеликих обласних центрів — Кіровоград та Вінниця", — зауважив пан Досенко. Шахрайство з використанням підроблених документів найрідше зустрічається в західних областях. Специфікою

даного виду шахрайства є те, що аферисти намагаються використовувати, як правило, крадені або десь залишені громадянами паспорти в максимально короткий проміжок часу. "Цей вид шахрайства характеризується такою складовою, яку умовно названо "каруселлю", тобто, маючи підготовлену схему, шахраї намагаються за максимально короткий проміжок часу пройти максимальну велику кількість гравців, які активно кредитують", — зазначає експерт. Він рекомендує за фактом крадіжки або втрати паспорта не тільки звертатися із заявою до МВС, але й активно інформувати про це банки, які найбільш активно видають кредити. "Найпростіший спосіб — зайти в кредитну зону будь-якого банку і заявити про втрату своїх документів. Щоб прискорити процес донесення інформації банкам, можна зайти у великі магазини з продажу побутової техніки — там є кредитний відділ, який співпрацює відразу з п'ятьма-шістьма банками", — пояснив фахівець.

Також клієнт повинен звернутися до співробітників зі служби безпеки банку, продиктувати свої паспортні дані й залишити свій контактний телефон. Інформація, яка була надана постраждалим, буде оброблена банком протягом одного-двох днів, а не 10-14 днів, як у випадку з МВС. Також потрібно зателефонувати на "гарячу лінію" банків і повідомити про втрату документів.

Рекомендації щодо протидії кредитному шахрайству

Головною зброєю є власна пильність, знання і дотримання простих правил безпеки. Найперше — небезпеку складає підробка або використання втрачених документів, навмисна крадіжка (паспорту й ідентифікаційного податкового номеру — ІПН) з метою отримання кредиту підставною особою, тому:

— Пильнуйте за паспортом. Якщо його втратили, негайно зверніться до правоохоронних органів із заявою. Також бюро кредитних історій надають послуги щодо внесення паспортів до бази даних (ПВБКИ, УБКИ, МБКИ), що зчинить перешкоду шахрайського їх використання з метою отримання грошей. Крім того, варто звернутися з повідомленням про втрату документа до тих банків, де ви обслуговуєтесь.

— Не давайте паспорт будь-яким особам за жодних обставин у заставу. Паспорт має бути завжди у полі зору.

— Не залишайте копії паспортів і ІПН за будь-яких обставин незнайомим особам, а також не користуйтеся послугами таких пунктів обміну валюти, де необхідно надавати копію паспорта й ІПН. Обмін валюти здійснюйте в перевірених банках.

— Не менше одного разу на рік перевіряйте кредитну історію в основних кредитних бюро України (УБКИ, МБКИ, Кредитне бюро "Русский Стандарт", ПВБКИ). Один раз на рік ця інформація надається безкоштовно.

— Не користуйтеся послугами незнайомих осіб для отримання кредиту за жодних обставин.

— Будьте пильними при користуванні послугами "фінансових брокерів", оцінюйте адекватність суми, яку необхідно буде сплатити за допомогу при отриманні кредиту.

— Якщо для отримання кредиту хочете скористатися послугами небанківської фінансової установи (кредитної спілки, кредитної компанії, фінансової компанії тощо), переконайтеся, що дана компанія занесена до Державного реєстру фінансових установ: <http://nfp.gov.ua/content/derzhavniy-reestr.html>.

— Не користуйтеся послугами приватних кредиторів, які просять оформити договір купівлі-продажу нерухомого майна як застави за отриманий кредит. У даному випадку ви втрачаєте право власності на нерухоме майно і "кредитор" має законні підстави не повертати нерухоме майно, навіть якщо виконані всі умови кредитної угоди.

— Користуйтеся консультаціями банку, якому ви довіряєте, при отриманні послуг кредитування. Вчасно сплачуйте свої кредитні зобов'язання і не допускайте прострочення виплат, що може призвести до сплати штрафних санкцій і погіршення кредитної історії. Уважно читайте кредитний договір для визначення і усвідомлення суми відсотків, яку маєте сплатити за користування кредитом.

Сімейне шахрайство

Окрім шахраїв, в 2013 році до використання чужих паспортів вдавалися також і в цілому благополучні громадяни, які раніше не мали проблем із законом. Йдеться про так зване "сімейне шахрайство", коли зловмисники використовують документи своїх близьких, друзів і знайомих. Обсяги такого шахрайства не дуже великі, але в 95 % випадків це безнадійний кредит, якщо шахрая відразу ж не зловлять. Але навіть якщо його знайдуть, гроші по кредиту платитиме хазяїн паспорта, якщо в процесі розслідування не вдасться довести, що він дійсно не давав згоди на оформлення кредиту.

Також злочинцями все частіше стають люди пенсійного віку, які все життя не мали проблем із законом. "Люди похилого віку показують паспорт із фотографією двадцятирічної давності. Через це зовні непросто відрізнити, чи

та людина на фотографії. До того ж в Україні літнім людям традиційно довіряють більше. Ось і виходить, що пенсіонери, маючи на руках паспорти своїх знайомих, яким вони допомагали отримати пенсію або послуги, використовують чужі документи для отримання кредиту", — пояснив Сергій Досенко.

Проблеми для банків у цій категорії шахрайства досить таки вагомі, кількість посягань та обсяги оформлень відносно невеликі, але потрібно розуміти, що це практично безповоротні втрати. Як зазначають експерти, повернення таких кредитів, оформлених з використанням підроблених документів та фальшивих паспортів, не перевищує 5-7 %. Якщо службі безпеки банків самостійно або за сприяння співробітників міліції не вдасться затримати шахрая по гарячих слідах і використовувати інструмент кримінального переслідуван-

ня, то надалі практично немає шансів на фінансове відшкодування збитків, завданих банку.

"Чорне" брокерство

Найбільш небезпечним і масштабним шахрайством є оформлення кредитів на підставних осіб, як правило, з неблагополучної частини населення. "Це проблема, не пов'язана з банками. Це загальною проблемою, що показує хворобу суспільства. Тобто це прямий наслідок стану держави. Йдеться про те, що шахраї цілеспрямовано підбирають, вербують, використовують таких осіб, як алкоголіки, наркомани, ігромани тощо", — пояснив пан Досенко. Також він наголошує, що таких людей можуть охайно одягнути, забезпечити необхідними документами, довідками про доходи, підготувати фіктивну інформацію щодо місць роботи тощо. Все це робиться за символічну винагороду 5-10 % від суми кредиту. "Після того, як кредит, наприклад, на покупку товару отриманий, шахраї продають цей товар за заниженою ціною своїм ділерам, а гроші забирають собі", — пояснив він. За способом дії таке шахрайство максимально схоже на "чорне" брокерство. Минулий рік показав, що ці схеми кредитного шахрайства мають формат промислової експлуатації з використанням фіктивних контрактів. "Чорні" брокери були помічені в тому, що почали вносити фіктивну інформацію до державних реєстрів. Ми вже неодноразово виявляли, що інформація в держреєстрах та, яку ми вважаємо достовірною, була кимось змінена, були використані фіктивні контакти, що не належать реальному підприємству, яке реально зареєстроване і працює в державі", — зазначає експерт.

Хто заплатить за дешеву гривню

Девальвація національної валюти дає можливість спекулянтам грати на нервах споживачів та бізнесу

Ганна КАСІЧ
"Хрещатик"

Курс гривні знову став найпопулярнішою темою для розмов, особливо у Києві, де долар США періодично зникає з "обмінників". Тим часом, одні експерти лякають зростанням цін, інші заспокоюють — мовляв, стрибки курсів є лише спекуляціями і ситуація перебуває під контролем НБУ. "Хрещатик" розбирався в нововведених регулятора, кому справді варто боятися "низької" гривні та чи варто так перейматися міцністю вітчизняної грошової одиниці.

Долар місця собі не знаходить

Гривня з честю витримала бурхливі революційні події, але після побоїща 19 січня на вулиці Грушевського таки заслабла. Основні бої за курс відбувалися на безготівковому валютному ринку. З понеділка, 20 січня, долар США на міжбанківському валютному ринку активно почав наступати гривні на п'яти, але до 23 січня зростав по 1—3 копійки на добу, що не так вже й стрімко. У четвер, 23 січня, гривня різко скотилася донизу. А 24 січня долар стрибнув з 8,4350—8,4500 грн відразу до 8,5100—8,5500 грн за одиницю. Відтоді гривня до долара втрачала щодень не менш як 5 копійок, і, хоча були й просідання котирувань (на тлі інтервенцій регулятора), у середу, 5 лютого, долар сягнув максимуму у 8,9500—9,0500 грн за одиницю. У п'ятницю, 7 лютого, НБУ вперше за тривалий період переглянув офіційний курс долара США до гривні з 7,9930 грн до 8,7080 грн за одиницю. Ця позначка стала абсолютним історичним мінімумом офіційного курсу національної валюти. Відтоді офіційний курс долара змінюється щодня. НБУ офіційно оголосив про перехід до гнучкого курсу гривні. Директор Генерального департаменту грошово-кредитної політики НБУ Олена Шербакова зазначила, що офіційний курс гривні має змінюватися щодня і визначатиметься середньозваженим курсом на ринку. Так, на понеділок, 10 лютого, він склався 8,5282 грн, на вівторок, 11 лютого, 8,5532 грн за одиницю, на середу, 12 лютого — 8,5507 грн.

Одночасно регулятор запровадив адміністративні заходи, спрямовані на обмеження попиту на іноземну валюту. У четвер, 6 лютого, Нацбанк ухвалив постанову про заходи щодо діяльності банків та проведення валютних операцій, якою, окрім інших правил, запроваджується тимчасове обмеження на купівлю іноземної валюти на міжбанку за деякими операціями. Зокрема це майже тиждневий розрив між продажем гривні та купівлею іноземної валюти на міжбанку за дорученням фізичних осіб — підприємців чи юросіб. Постанова НБУ зобов'язує перераховувати кошти на спецрахунок, купівля з якого валюти можлива лише на шостий операційний день. Представники деяких комерційних банків та підприємницьких структур висловили обережне побажання щодо роз'яснень від НБУ, як бути, приміром, компаніям, які мають гасити борги у валюті.

На міжбанку пристрасті начебто вщухли, долар з 7 по 10 лютого відкотився з 8,54 грн до 8,50 грн. Але у вівторок, 11 лютого, знову почав набирати вагу й сягнув 8,63 грн, а у середу, 12 лютого, досяг 8,78 грн за одиницю. Гнучкий курс гривні та заходи НБУ на валютному ринку дійсно не страхують від коливань цін, але пом'якшують їх. "Імовірно,

адміністративні рішення НБУ призведуть до помірного зниження попиту на валюту на міжбанківському ринку, що, в свою чергу, забезпечить міжбанк від різких коливань. Однак у межах поточної політичної нестабільності ризик того, що різкі коливання цін можуть бути, зберігається", — зазначає експерт Інформаційно-аналітичного центру FOREX CLUB в Україні Марія Сальнікова.

Готівковий ринок у столиці "розгрівався" повільніше, але ігнорувати міжбанківські стрибки долара не міг. У середу, 5 лютого, готівковий долар у Києві сягнув поточного максимуму в 9,04 грн, після цього лише добу протримався вище 9 грн за одиницю, а нині торгується в межах 8,70—8,84 грн. Пересічні кияни, які мають бодай якісь заощадження, у роздумах: бігти купувати долари чи, може, продавати їх, бо дорожчими вони довго ще не будуть?

Купуй українське!

На подив, це промо-гасло стисло викладає суть порад більшості експертів. Попри девальвацію гривні, вона поки що залишається привабливою як для заощаджень, так і для поточних розрахунків. Середня ставка по депозитах у гривні перевищує 11 %, з початку року гривня девальвувала на 5—6 %, себто доходність перевищує втрати із запасом. Депозити у тих же доларах, попри зміцнення цієї валюти, не такі доходні. Тому панікувати немає сенсу. "Якби ми підписали угоду з ЄС або з Митним союзом, звісно, тоді були б загрози через входження у зону євро або через розробку проекту спільної валюти на території СНГ. Але нині ми поки не очікуємо якихось проблем по гривневих депозитах, принаймні протягом кількох місяців, доки не стабілізується полі-

Фото Бориса КОРПУСЕНКА

тична ситуація", — зазначила провідний науковий співробітник Інституту економіки та прогнозування НАНУ Олена Слезко. За її ж словами, на міжбанку нині відбувається "спекулятивна гра", тому власникам гривневих депозитів або й просто гривневих заощаджень, експерт "раділа б перечекати".

Озброїтися витримкою власникам депозитів у гривні рекомендує й экс-голова групи радників НБУ Віктор Лисицький: "Якщо вірити даним, оприлюдненим НБУ, впродовж січня 2014 року обсяги депозитів фізичних осіб зросли на 0,6 %. Відтоку депозитів немає. Коли я питаю у банків, чи забирають депозити, вони відповідають — ні, все спокійно. Але це великі банки, про менші я не скажу". До того ж, зазначає експерт, національну одиницю суттєво підтримує те, що "лева частка витрат і проплат українців відбувається у гривнях", тому попит на вітчизняну валюту буде завжди, а це гарантує від обвалу нижче низького.

Втім, експерти не беруться прогнозувати, як розвиватиметься ситуація надалі. Експерт Інституту економічних досліджень та політичних

консультацій Віталій Кравчук зауважує, що "на міжбанку у нас у січні традиційно великі обороти на ринку, експорт, імпорт. Політична нестабільність не сприяла тому, щоб експорт та імпорт були великими за обсягами, тому попит і пропозиція впливають на ринок більше, ніж зазвичай", водночас "курс гривні триматиметься в межах 8,50—9,00 грн за один долар, якщо ситуація в країні стабілізується. А якщо ні, то якою буде гривня, сказати важко". Тому є сенс планувати приватні фінансові операції у короткостроковій перспективі.

А чи варто купувати чи продавати долари? Тут думки розділилися. Тим, хто хоче спати спокійно, краще не конвертувати заощадження, адже втрачатимуть на маржі, яка нині значна. Виконавчий директор Міжнародного фонду Блейзера Олег Устенко радить взяти паузу і зважити на транзакційні витрати, котрі "можуть бути такими великими, що не покрийють ризики переходу з однієї валюти в іншу".

Охочим ризикнути і погратися з курсами доцільно звернути увагу на те, що на світовому ринку долар після тимчасового зміцнення почав

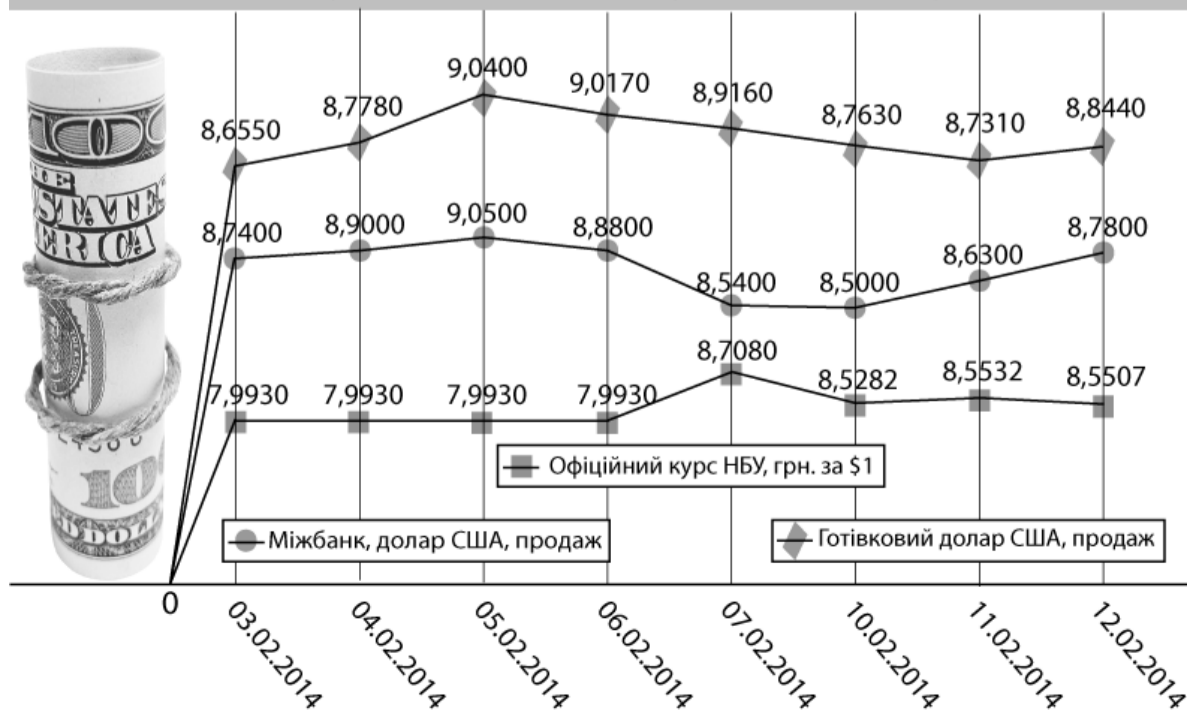
відчутно здавати позиції євровалюті. У парі EUR/USD за кілька днів котирування зросли з \$1,3518 до \$1,3660 за одиницю євровалюти. Долар слабшатиме на світовому ринку і, як наслідок, знизиться його вплив і на український валютний ринок, і тиск на гривню.

Готуйтесь до плавного подорожчання

Тим часом, експерти вже почали оцінювати перші наслідки послаблення гривні для споживчого ринку України. Те, на що всі звернули увагу, — це подорожчання пального. У Києві середні ціни за літр бензину А-95 станом на 11 лютого склалися 10,90 грн (+15 коп. за добу), дизпального 9,72 грн (+10 коп.), СПБТ — 6,46 грн (+4 коп.). Автомобілісти помітили оновлення цінників, але нова вартість бензину та дизпального викликала занепокоєння і в тих, хто не має автомобіля. Адже зростання цін на паливо у нас нерідко супроводжується або є анонсом зростання цін на товари й послуги.

Ціни на споживчому ринку й справді піднімуться, й переважно — на імпорт, оскільки там розрахунки в іноземних валютах. Про це в коментарі "Хрещатику" розповіла експерт Інформаційно-аналітичного центру FOREX CLUB в Україні Марія Сальнікова: "У період валютної нестабільності основний ризик полягає у тому, що поступово імпортери почнуть підвищувати ціни на товари для населення, що, у свою чергу, зробить не вигідним придбання імпортованих товарів. Швидкість таких змін залежить від сегмента, тобто — від рівня запасів тєї чи іншої продукції. Однак не виключено, що ціни можуть поступово почати підвищувати заздалегідь з метою уникнути зайвих втрат прибутків у майбутньому. Представники бізнесу будуть закладати у вартість продукції свої девальваційні побоювання. Вже у січні 2014 року інфляція склала 0,2 %, що, в основному, зумовлено зростанням цін на продукти харчування. Так, на овочі темпи подорожчання склали 9,3 %, на фрукти — 2,5 %, на молоко — 1,5 %. Ціни на масло та паливо за аналогічний період зросли на 0,7 %. На нашу думку, така динаміка матиме продовження і в лютому" ●

Офіційний курс та ціни продажу долара США у Києві

МЕГАПОЛІС

Новини районів

У Печерському районі вшанували учасників бойових дій в Афганістані

15 лютого в Україні відзначатимуть 25-ту річницю виведення радянських військ з Афганістану. Днями голова Печерського району Олександр Мазурчак

зустрівся з членами Печерського відділення Київської міської спілки ветеранів Афганістану. "25 років тому закінчилася афганська війна, яка тривала майже 10 років. 650 000 людей взяли участь у цій війні, 14 453 з них — живими не повернулися. У Печерському районі п'ять матерів не дочекали своїх синів додому, двоє з них і сьогодні мешкають у районі. На жаль, за станом здоров'я вони не змогли бути присутніми на заході, проте я доручив працівникам управління праці й соціального захисту населення відвезти їм подарунки додому та засвідчити нашу повагу і шану", — сказав Олександр Мазурчак.

Він також зауважив, що у Печерському районі проживають 283 учасники бойових дій в Афганістані.

Голова Печерського району вручив ветеранам подяки з нагоди відзначення 25-ї річниці виведення військ з Афганістану та подарунки. Після численних спогадів і урочистого концерту відбулася церемонія покладання квітів до Пам'ятника полеглим в Афганістані.

Нагадаємо, що 2014 рік Указом Президента України визначено Роком учасників бойових дій на території інших держав ●

В Голосіїві тривають заходи з нагоди 200-річчя від Дня народження Тараса Шевченка

В Голосіївському районі тривають заходи з нагоди ювілею великого Кобзаря. Так, учора в Будинку культури "Конча-Заспа" відбувся літературно-пісенний

вечір аматорських творчих колективів і молодих поетів "Магія українського поетичного слова та української пісні". З 24 лютого по 1 березня в школах району проходять літературно-музичний тиждень "Шевченківські дні". 26 лютого в Будинку дитячої та юнацької творчості району відбудеться районний конкурс читців поезії Т. Г. Шевченка "Наша дума, наша пісня не вмре, не загине". В березні заплановані велика концертно-мистецька програма "У сьвітлі Тарасового слова" за участі творчих колективів та викладачів Національного університету біоресурсів та природокористування України, мистецький вернісаж "Живи в піснях, живи у "Заповіті", і в слові праведнім, і славі віковій!", районний огляд-конкурс дитячої та юнацької творчості "Чисті роси", цикл культурно-просвітницьких заходів "Шевченко — голос душі українського народу": книжково-ілюстративні виставки, поетичні та літературно-музичні години, літературні ранки, художньо-літературні конкурси ●

Столицю звільняють від МАФів

Роботи з демонтажу незаконних кіосків тривають в усіх районах столиці, зокрема в Деснянському

Віталій ЗНАМЕНСЬКИЙ
"Хрещатик"

Демонтажні бригади КП "Київблагоустрій" продовжують звільняти місто від незаконно встановлених тимчасових споруд. Так, демонтажні роботи тривають практично в усіх районах столиці. Всього ж від початку року на виконання доручення Департаменту міського благоустрою та збереження природного середовища силами КП "Київблагоустрій" вже демонтовано 146 тимчасових споруд.

Чимало незаконних торговельних об'єктів демонтували в одному з найбільших столичних районів — Деснянському (тільки торік у ньому було демонтовано 517 МАФів). Насамперед, звільняли території від кіосків, в яких торгують тютюновими виробами та алкоголем і які розташовані поблизу навчальних закладів. Нещодавно голова Деснянської РДА Станіслав Прокопенко звернувся зі зверненням до підприємців району, в якому йдеться: "Звертаю увагу на необхідність дотримання чинного законодавства України, яке регулює використання тимчасових споруд для здійснення підприємницької діяльності. Відповідно до розпорядження КМДА від 13.12.2013 № 2251, у столиці діє Комплексна схема розміщення тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого

призначення для здійснення підприємницької діяльності у Києві, якою чітко обумовлені вимоги щодо місць розташування МАФів та їх кількості".

За словами Станіслава Прокопенка, на сьогодні Департаментом містобудування та архітектури КМДА вже розпочато прийом заяв щодо встановлення тимчасових споруд у відповідності до Комплексної схеми. Заявки підприємців надходять до спеціальної комісії з розгляду заяв про можливість розміщення тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності на території м. Києва, яка створена розпорядженням КМДА від 30.12.2013 № 2354. Для зручного та швидкого оформлення заяв створено спеціальний веб-портал розміщення

Голова Деснянської РДА Станіслав Прокопенко проти незаконного встановлення МАФів на території району

тимчасових споруд, який інтегровано у міську інформаційно-аналітичну систему "Містобудівний кадастр Києва" <http://mkk.kga.gov.ua>.

У своєму зверненні Станіслав Прокопенко повідомляє, що Деснянська райдержадміністрація звертається до всіх підприємців, які здійснюють свою діяльність на території району, з проханням у своїй роботі дотримуватися вимог чинного законодавства України, зокрема правил та обмежень щодо

розміщення тимчасових споруд.

"Хочу наголосити, що, відповідно до повноважень, Деснянська райдержадміністрація, в тому числі відділ контролю за благоустроєм, не надає дозволів на розміщення тимчасових споруд та не ухвалює рішень про їх знесення. Рішення про демонтаж протиправно встановлених тимчасових споруд прийматиметься виключно міською Комісією з питань впорядкування розміщення та демонтажу тимчасових споруд на території міста Києва, утвореною розпорядженням КМДА від 14.06.2013 № 943 "Про заходи щодо впорядкування розміщення та демонтажу тимчасових споруд на території міста Києва". За наявності інформації про перевищення повноважень чи інше порушення закону посадовими особами Деснянської РДА, прохання повідомляти про такі випадки негайно за тел. 547-20-60. Ми неодноразово заявляли, що Деснянська райдержадміністрація не сприятиме вчиненню незаконних дій на території району, а й надалі буде відстоювати законні інтереси мешканців району і стояти на сторожі їхніх прав та спокою. Компромісів тут бути не може", — зазначив у своєму зверненні до підприємців Станіслав Прокопенко ●

Добра справа, що єднає серця

Вже майже два роки працівники БФ "Солідарність" здають кров для дитячого відділення Київського обласного онкологічного диспансеру

Ірина КОНДРАТЮК
"Хрещатик"

Говорити про дитячу онкологію важко. Однак невтішна статистика не дає змоги замовчувати цю велику проблему. Щорічно в Україні майже одну тисячу дітей уражають онкологічні хвороби, а кожний четвертий малюк помирає протягом року після встановлення діагнозу. Найчастіше під час лікування хвороби юним пацієнтам необхідно переливання крові, однак навіть із цим у батьків та медиків виникають труднощі, адже знайти охочих, та ще й із потрібною групою та резусом, буває не так просто. Однак останнім часом все більше небайдужих людей об'єднуються в бажанні допомогти онкохворим дітям. З такими добровольцями поспілкувався журналіст "Хрещатика".

Вже майже два роки працівники "Бізнесбудгруп" здають кров для дитячого відділення Київського обласного онкологічного диспансеру. Світлана Телепун — одна з перших учасниць цієї акції — є її ініціатором. З "Хрещатиком" ділиться: навіть не очікувала, що знайде стільки однодумців. "Є багато людей, які не хочуть лишатися осторонь цієї проблеми. Адже вона так чи інакше торкнулася майже кожної родини. Тому ми ініціювали таку добру справу та отримали велику підтримку в суспільстві. Багато хто не завжди може допомогти фінансово, однак здорові люди можуть допомогти донорством крові", — зазначає пані Світлана.

Два роки тому добровольців було всього четверо. Наразі коло однодумців, які допомагають онкохворим дітям, нараховує вже близько двох десятків донорів. І до цієї благородної справи долучаю-

ться цілими родинами. Одна з таких сімей з активною життєвою позицією — Біляченки. Голова родини пан Сергій розповідає, що підтримка рідних і близьких, зокрема брата Дмитра та матері Галини, тут дуже важлива.

"У кожній добрій справі, яку ти робиш, вагомою є підтримка твоїх близьких та рідних. Я переконаний, що починати завжди потрібно з себе, адже якщо це робитимуть не я та моє оточення, то хто ж тоді? А допомога хворим дітям, яким це може врятувати життя, — це вище святого", — ділиться Сергій Біляченко.

Долучається активно до справи і молодь. Так, студентка 5-го курсу КНУ імені Тараса Шевченка Олександра Бойко хворим на рак дітям допомагає вже близько року. Дізналася про таку потребу від рідних та навіть долучила до справи вже декількох друзів.

"Знайомі постійно цікавляться, дізнаються про деталі. І вже на-

Щороку все більше небайдужих киян активно здають кров для дитячого відділення Київського обласного онкологічного диспансеру

віль декілька друзів також почали здавати донорську кров для онкохворих дітей. Це дійсно дуже важлива та добра справа, адже хочеться допомогти діткам, чим можеш. Вони ще зовсім маленькі, й дуже не хочеться, щоб вони так рано йшли з життя", — розповідає Олександра.

До слова, ця ініціатива не залишила байдужими представників і інших українських фірм та благодійних фондів. Так, до здачі крові активно долучився Міжнародний благодійний фонд "Солідарність" на чолі з його директором Аліком Ігоровичем Дядюченком, КФП "Український продукт" та ТМ

"Геркулес". Найбільш активні добровольці — Дмитро Кравченко, Михайло Іванов та Богдан Маленко.

Та на цьому добрі справи активістів не закінчилися. Багато з них є прихожанами храму Феодора Оsvяченого, який нині відбудовується, й допомагають у його зведенні та облаштуванні. І тут добровольці знайшли підтримку бізнесу, зокрема фірми "Анжіо" та її директора Олексія Жаркова.

Зупинятися на досягнутому активісти не збираються, адже щодня до їхньої благородної ініціативи долучаються все нові й нові небайдужі однодумці ●

МЕГАПОЛІС

Розстріляна молодість,
або Сповідь офіцера розвідкиКомандир групи спецназу, кавалер двох орденів Червоної Зірки
В'ячеслав Купрієнко був учасником бойових дій в АфганістаніНаталія ПЛОХОТНЮК
спеціально
для "Хрещатика"

“Час шелестить секундами, акуратно вкладаючись до шкатулки пам'яті. Колись, через багато років, ми обов'язково будемо в ній ритися, відшукуючи знакові миттєвості минулого, щоб ще раз їх пережити. Зустріч друзів — це завжди резонанс споріднених душ. Зустріч бойових друзів — це дзвін, який лунає в наших серцях і дає сили жити, це реквієм за тими, хто не повернувся з завдання”, — цими словами почав спілкування з залом автор-виконавець, розвідник, командир групи спецназу, учасник бойових дій в Афганістані, кавалер двох орденів Червоної Зірки В'ячеслав Купрієнко під час концерту “Сповідь офіцера розвідки”.

З прапором —
через Амудар'ю

Цього мужнього чоловіка і його пісні знають не лише в Україні, а й далеко за її межами. Автор-виконавець, лауреат багатьох міжнародних фестивалів і конкурсів, автор збірки віршів, літературних есе, п'яти аудіо-альбомів, В'ячеслав стриманий в жестах, вивірених і точний в рухах. Різкий в думках. Це, мабуть, від спецназу... Дуже самокритичний, емоційний. Це, напевно, від поета...

Першу пісню написав в Афганістані, коли був призначений командиром групи спеціального призначення — замість убитого в бою 8 грудня 1987 року Олексія Трофімова. Пісня так і називається — “8 грудня”.

На знаменитому знімку, де генерал Громов йде по мосту через Амудар'ю, старший лейтенант Купрієнко на БТРі, поряд із прапором.

Саме з цього фото й почалась наша розмова...

В'ячеслав родом з Алчевська, з міста металургів. Юнак мариш небом, мріяв про Рязанське училище ВДВ, але туди у військкоматі не було рознарядки. Із того, що запропонували, вибрав Київське загальновійськове командне училище. Вступив без проблем, набравши 19,5 бала при прохідних 17,5. І відразу — на розвідфаккультет. Навчання юнакові давалося легко, йшов на медаль, але майже перед самим випуском командир, ніби вибачаючись, пояснив В'ячеславу, що у них — “перебір медалістів” і комусь треба буде поставити

“четвірку”. Цим “кимось” виявився саме Купрієнко. На жаль, так траплялося і нерідко у ті часи.

На війні все
лушпиння злітає
з людини вмиг

“Вже за півроку до випуску нас розподіляли у війська спеціального призначення, хоча готували як офіцерів військової розвідки. Але вже йшла “неоголошена війна”, й було негласне розпорядження “перереграти” усіх офіцерів-спецназівців через Афган для придбання бойового досвіду. Задача спецназу полягала у запобіганні доставці в Афганістан із суміжних територій зброї, наркотиків, боеприпасів, тобто в перекритті караванних маршрутів, знищенні бандформвань, які дуже активізувалися у прикордонних районах. У нас був достатньо високий професійний рівень і, що головне, сформований абсолютний спеціалістський, особливий дух розвідки, в основі якого лежали самостійність в ухваленні рішень, готовність узяти відповідальність на себе, сміливість, перехідна в зухвалість, без якої у спецназі взагалі робити нічого, авантюризм, якість... нехлійство, чи що (як це не дивно, в найкращому значенні цього слова). Все це повною мірою могло виявитися саме на війні, тому що війна — це завжди нестандартні рішення, нестандартні ходи. Тому іноді просто смішно виглядає війна в кіно, коли все просто і зрозуміло. В бою навпаки все не просто і все незрозуміло, і го-

Автор-виконавець, розвідник, командир групи спецназу, кавалер двох орденів Червоної Зірки В'ячеслав Купрієнко

ловне тут — розібратися, що потрібно робити. Відразу після закінчення училища я потрапив до Туркестанського військового округу до міста Черчик, в учбовий полк спецназу. Саме там готували молодих бійців до відправки в Афганістан. Було дуже важко морально — знати, що багато з твоїх бійців загине. Тяжко було готувати їх на загибель, хоча в душі сподівався на те, що саме ці хлопці повернуться додому не в “чорних тюльпанах”.

Через два роки служби “з річкою” відбулася планова заміна загиблих офіцерів (вони відбувалися з жорстокою періодичністю), й В'ячеслав потрапив до Афганістану на заміну загиблему лейтенанту Олексію Трофімову.

“Коли ти потрапляєш у новий колектив, та ще й у таких жорстких умовах, спочатку завжди дуже важко, — продовжує спогади В'ячеслав, — на тебе всі дивляться з викликом і очікуванням. Тим паче, що я приїхав на заміну офіцера, якого всі дуже поважали”. Доводилося кожну хвилину доводити, що ти чогось вартий. На війні людина проявляється відразу, тут оцінюють дві речі: наскільки ти вмільний і наскільки ти сміливий. Вміння й навички можна набутися, а от сміливість — це вроджена якість. Але одне без іншого виглядає дуже погано, якщо не гірше, — від поєднання цих якостей залежить життя як твоє, так і твоїх товаришів. Недосвідченість на війні прощалися, але богузтво — ніколи.

На війні або —
ти, або — тебе

“Мені як командиру доводилося в дуже короткий термін і в дуже екстремальних умовах навчати своїх бійців. Було по-

ваючи вихід останніх радянських колон із Афганістану. Потім на своїй “броні” маршем відправилися до Хайратона. Прибули 14 лютого, зранку привели себе в порядок, відносний, звичайно. Підходить комбат: “Купрієнко, Сергачев, будете асистентами при прапорі”. Я не мав ніяких ілюзій з приводу того, що мені ця честь була надана за якісь особисті заслуги, ніби я був особливо героїчним офіцером. Мабуть, я просто зростом і фактурою вдавляю. Поки стояли, хвилин п'ятнадцять поспілкувалися з Громовим. Про що? Так, про всякі дурниці. Подивився він на мою кепочку — пом'яту, зношену, запряну і сказав, щоб замінив — телебачення все ж таки буде і таке інше. Я, звичайно, пройшовся батальйоном, подивився — у всіх такі ж. Повернувся, зробив вигляд, що знайшов крашу.

Громов поглянув, нічого не сказав, відвернувся. Якимось було все не так зроблено. Ми не відчували реально, що ми повернулися, коли перетнув межу, здається — глиба з тебе звалилася. Хто б там що зараз не вигадував, але не було у мене такого відчуття, що все, кінець війні. Полегшення не було, такого, знаєте, видиху — відвоювалися, сокира війни закопана, тепер ми на Батьківщині! Зразу ж після цього так званого мітингу відправили нас у бік Термеза, кілометрів за дев'яносто. Куди приїхали — не знали, усім, хто зустрічав нас з Афгану, теж нічого не пояснили. Стирчали там аж до середини квітня, бойового духу вже ніякого не було, додатково всі відпустили заборонили. Але один із найщасливіших днів у моєму житті випав саме на цей час. Сім'я у мене жила під Ташкентом. Підходжу я до комбата, прошу звільнення. Яке звільнення, говорить, куди?! Ти що?! Потім зрозумів, у чому справа, погодився. Яка там відстань? П'ятсот кілометрів, літаючим туди-назад. У понеділок о сьомій годині бути на шикуванні! Якимось там домовився у в'язку цього бардаку із льотчиками, і об одинадцятій вечора, у п'ятницю, був на місці. Стою перед дверима, дзвоню. Дружина відкриває. Обнялися... Якесь божевільна іскра... Божевільна по енергетиці подія... Мовчки стояли хвилини двадцять... (Слід сказати, що моя дружина Танюша — перше й єдине моє кохання. Вчилися ми з нею в одній школі, жили поруч. Але я її геть не помічав. А тут, на курсі, здається, третьому, училища, прийшов додому в відпустку, випадково її зустрів — і все! Трохи попереписувалися й одружилися. І поїхала моя Танечка за мною у Туркестан. Там, з двома грудними дітками, залишилась вона серед чужих людей, чекаючи від мене хоча б звісточки з Афгану. І це у той час, коли поруч одна за одною приходили

похоронки й “чорні тюльпани.”)

В основі афганських
пісень лежить
незламне прагнення
до ковтка правди

“Афганські пісні”... Дійсно, це феноменальне явище. Напевно, в основі його лежить незламне прагнення до правди, до ковтка правди. Зрозуміло, в них не було протесту проти соціального ладу суспільства, але була інша, не менш істотна грань правди — про дружбу, братство, бойових товаришів і про саму війну. І до цієї правди тягнулася душа. Саме тому так детонувала у суспільстві “афганська пісня”. Я знаю всіх, вірніше, практично усіх українських і російських авторів і виконавців військово-патріотичних пісень. Дуже критично ставлюся до їх творчості. Творчі часто сліпі. Але з набагато вищим рівнем вимогливості і самокритичності ставлюся до своєї творчості. Мені дуже цікаво зберегти своє “я”.

В Афганістані я написав чотири пісні, які відразу розійшлися батальйоном у магнітофонних записках. Вперше записав через три місяці після прибуття в Афган. Та пісня була не дуже професійною, але дуже сильна своєю голою правдою. Мені за неї не соромно! Посеред ночі я сидів у наметі, раптом почав писати, взяв гітару, заспівав. Записав усе на старенький магнітофон. А вранці покликав офіцерів: “Мужики, я пісню написав!...”. Хотів заспівати, але не зміг, — слова застрягли у горлі клубком. Ступор. Включив магнітофон. Грובה тиша. Як перед боєм. А потім... Оцінили...

“На великій сцені я вперше заспівав 24 роки тому у місті Черчик, — згадує В'ячеслав. — Зал був набитий битком. Подарували мені тоді великий магнітофон “Маяк” (він для мене й досі дорога пам'ять). Потім був концерт у Республіканському госпіталі війсьвоінтернаціоналістів у Пуші-Водиці (я там частенько виступаю, бо хлопці, які пройшли війну, як ніхто, сприймають мої пісні)”.

“Мене частенько запитують, — після тривалої мовчанки каже В'ячеслав, — яка з моїх пісень — найулюбленіша? Що відповіді? У мене дві красуні-доньки, я їх дуже люблю, але як можу сказати — яку більше, а яку менше? Так само й пісні”.

В'ячеслав Купрієнко передав нам свої есе-спогади про війну: пронизливо правдиві, з оголеними нервами, пекучо-ніжні, з солонувато-гірким присмаком. Минуло 25 років після закінчення війни, але колишній афганець і досі — як туго натягнута семиструнка ●

На історичному знімку, де генерал Борис Громов йде по мосту через Амудар'ю, старший лейтенант Купрієнко на БТРі, поряд з прапором

АФІША

Кінопрем'єри тижня

"ВОВК З УОЛЛ-СТРИТ"

Країна: США
Студія: Paramount Pictures
Режисер: Мартін Скорсезе
У ролях: Леонардо ДіКапріо, Джона Хілл, Метью МакКонахі, Кайл Чандлер, Жан Дюжарден

Бюджет: 100 млн дол. США
Тривалість: 180 хв.

Вікові обмеження: 18 років
В основу сюжету покладені мемуари Джордана Белфорда, фінансового махіатора, який наприкінці 1970-х років заснував одну з найкрупніших брокерських контор і розбагатів, "відмиваючи" гроші. В картині він – харизматичний лідер, якого розбещує стрімке збагачення: Джордан зловживає алкоголем, наркотиками і влаштує оргії для своїх відданих співробітників. За що, звісно, розплачується втратою родини і в'язницею. Свято безмежної жадібності змальовано з неабияким гумором, подекуди навіть занадто гіпертрофовано. Стрічка отримала п'ять номінацій на "Оскар", а виконавець головної ролі ДіКапріо відзначений "Золотим глобусом".

В кінотеатрах «Україна», «Київ», «Сінема-Сіті Київ», мережі кінотеатрів «Баттерфляй»

"РОБОКОП"

Країна: США
Студія: Columbia Pictures - Sony Pictures Studios, Metro-Goldwyn-Mayer
Режисер: Жозе Паділья
У ролях: Юель Кінман, Гері Олден, Семюел Л. Джексон, Майкл Кітон, Еббі Корніш

Тривалість: 121 хв.
Вікові обмеження: 12 років
У 2028 році людство якнайширше використовує роботів, хоча не всі довіряють машинам. Лідер у галузі робототехніки "ОмніКорп" знаходить рішення у новій розробці – напівроботі-напівлюдині. Вона планує поставити такого РобоКоп, який боротиметься зі злочинністю на вулицях, у кожне місто. Шанс втілити задум випадає, коли хороший поліцейський і люблячий чоловік Алекс Мерфі отримує поранення, несумісне з життям. Його перетворюють на РобоКоп, але не враховують, що всередині машини залишилась людина, яка не підкорюється бездумно наказам.

В кінотеатрах «Кінопалац», ІМАХ, «Україна», «Сінема-Сіті Київ», мережах кінотеатрів «Баттерфляй» і «Одеса кіно»

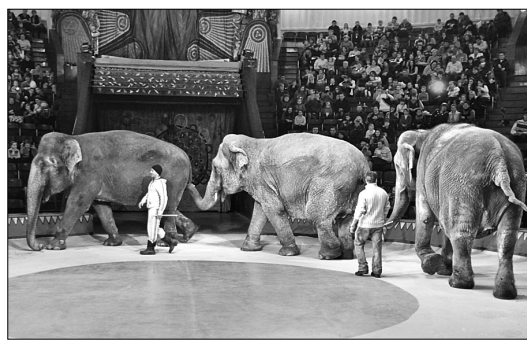

Країна: США
Студія: Appurima Pictures
Режисер: Девід О. Рассел
У ролях: Крістіан Бейл, Бредлі Купер, Емі Адамс, Джеремі Реннер, Дженніфер Лоуренс
Бюджет: 40 млн дол. США
Тривалість: 138 хв.

Вікові обмеження: 16 років
Історія про блискучого афериста Ірвінга Розенфельда, який разом зі спокусливою британкою Сідні Проссер заробляє на життя продажем копій картин, видаючи їх за оригінали. Шайці доводиться співпрацювати із невірноваженим агентом ФБР Річі Дімацо й допомагати йому викривати найнебезпечніших мафіозі та політиків у Нью-Джерсі. Кримінальний трилер заснований на реальних подіях – оперативному експерименті ФБР Абскам, в результаті якого перед судом постали багато високопосадових американських політиків. Картину номіновано на "Оскар" в 10 позиціях.

У кінотеатрах «Київ», «Сінема-Сіті Київ», мережі кінотеатрів «Баттерфляй»

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦИРК УКРАЇНИ

Адреса: пл. Перемоги, 2
Тел: (044)486-39-27, www.circus.kiev.ua
14 лютого (пт.) — 19.00, 15 лютого (сб.) — 13.00, 17.00, 16 лютого (нд.) — 13.00, 17.00, "Слони-велетні повертаються", Інтернаціональний цирк братів Гартнерів, дітям до 5-ти років вхід безкоштовно без надання вільного місця.

ТЕАТР ОПЕРИ ТА БАЛЕТУ УКРАЇНИ

Адреса: вул. Володимирська, 50
Тел: (044) 455-90-87, www.opera.com.ua
16 лютого (нд.) — 12.00 прем'єра "Казка про царя Салтана", казка на 2 дії з хореографічними епізодами та мультиплікаційними і проєкційними ефектами, М. Римський-Корсаков

ТЕАТР "СУЗІР'Я"

Адреса: вул. Ярославів Вал, 14-б
Тел: (044)278-45-87, www.suzirja.org.ua
16 лютого (нд.) — 12.00 прем'єра "Принцеса і сажотрус", казкова історія, Л. Жуховицький

ТЕАТР НА ЛИПКАХ

Адреса: вул. Липська, 15/17
Тел: (044)253-62-19, www.tuz.kiev.ua
14 лютого (пт.) — 12.00 "Пригоди Тома Соєра", життєпис хлопчика, М. Твен, 2 год., для дітей від 7-ми років
15 лютого (сб.) — 11.00 "Велосипед з червоними колесами", неймовірна пригода на 1 дію, Т. Власова, 1 год. 10 хв., для дітей від 5-ти років
15 лютого (сб.) — 12.00 "Снігова королева", музична казка, Г.-Х. Андерсен, 1 год. 30 хв., для дітей від 7-ми років
16 лютого (нд.) — 11.00 "Зеленими пагорбами океану", казка, С. Козлов, 1 год. 20 хв., для дітей від 5-ти років
16 лютого (нд.) — 12.00 прем'єра "Ля т'яб бет", новорічна казка, М. Френкель
16 лютого (нд.) — 13.00 "Зеленими пагорбами океану", казка, С. Козлов, 1 год. 20 хв., для дітей від 5-ти років

ТЕАТР ОПЕРИ І БАЛЕТУ ДЛЯ ДІТЕЙ ТА ЮНАЦТВА

Адреса: вул. Межигірська, 2
Тел: (044)425-42-80, www.musictheatre.kiev.ua
13 лютого (чт.) — 13.00 "Історія Кая та Герди", романтична опера для дітей на 2 дії, С. Баневич, 1 год. 50 хв.
14 лютого (пт.) — 19.00 "Ромео і Джульєтта", балет на 2 дії, С. Прокоф'єв, 2 год. 10 хв.
15 лютого (сб.) — 12.00 "Зайчик-листоноша", музична казка на 2 дії, І. Якушенко, 1 год. 55 хв.
15 лютого (сб.) — 19.00 "Двоє на гойдалці", балет на 1 дію, Й.С. Бах, Ч. Вергас, "In Pivo Veritas", балет на 1 дію на ірландську музику та музику доби Ренесансу, "Київ модерн-балет"
16 лютого (нд.) — 12.00 "Бармалей та Айболить", балет на 2 дії, Ю. Шевченко, 1 год. 40 хв.
19 лютого (ср.) — 13.00 "Дванадцять місяців", мюзикл-казка на 2 дії, С. Баневич, 1 год. 45 хв.

Театральна афіша

13 — 19 лютого

ТЕАТР РОСИЙСЬКОЇ ДРАМИ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Адреса: вул. Б. Хмельницького, 5
Тел: (044)234-42-23, www.rusdram.com.ua
13 лютого (чт.) — 19.00 "Школа скандалу", комедія, Р. Шерідан, 2 год. 40 хв.

14 лютого (пт.) — 19.00 "Любовне божевілья", музична вистава, Жан Франсуа Рен'яр, 1 год. 50 хв.
15 лютого (сб.) — 12.00 "Жінки. Фрагмент. Скандал без антракту", драма, Олександр Мардань, 2 год.

15 лютого (сб.) — 18.00 прем'єра "Жінка і чиновник", комедія, Альдо Ніколаї, 1 год. 30 хв.
15 лютого (сб.) — 19.00 прем'єра "Д-р", комедія, Браніслав Нушич, 3 год.
15 лютого (сб.) — 20.00 "Олександр Вертинський. Бал Господень...", моноспектакль, 1 год. 25 хв.
16 лютого (нд.) — 12.00 "Занадто щасливий батько", комедія, Рей Куні, 2 год. 20 хв.

16 лютого (нд.) — 18.00 "Останнє кохання", мелодрама, Валерій Мухар'ямов, 2 год. 15 хв.
16 лютого (нд.) — 19.00 "Вишневий сад", комедія, Антон Чехов, 2 год. 35 хв.
16 лютого (нд.) — 20.00 "Шлюбні укладаються на небесах", моновистава, Лев Толстой, 1 год. 10 хв.
17 лютого (пн.) — 19.00 прем'єра "Нахлібник", за мотивами творів Івана Тургенєва, 1 год. 55 хв.
18 лютого (вт.) — 20.00 "Янголятко, або Сексуальні неврози наших батьків", Л. Барфус, 1 год. 50 хв.
19 лютого (ср.) — 19.00 "Уявний хворий", комедія, Жан-Батіст Мольєр, 2 год. 35 хв.

19 лютого (ср.) — 20.00 "Справжній чоловік на початку тисячоліття...", Танкред Дорст за участі Урсулі Елер, 1 год. 10 хв.

ТЕАТР ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Адреса: пл. Івана Франка, 3
Тел: (044)279-59-21, 279-71-01, www.ft.org.ua
13 лютого (чт.) — 19.00 "Morituri te salutant" ("У нас все свято"), Василь Стефаник

13 лютого (чт.) — 19.00 "Чайка", Антон Чехов, пам'яті Богдана Ступки
14 лютого (пт.) — 19.00 "Момент кохання", інсценізація Тараса Жирка за творами Володимира Винниченка, слідчий експеримент

15 лютого (сб.) — 19.00 "Швейк", за мотивами роману "Пригоди бравого воєнки Швейка" Ярослава Гашека
15 лютого (сб.) — 19.00 "Як тебе не любити, Києве мій!", вальси і пісні, присвячені Києву

16 лютого (нд.) — 12.00 "Наталка Полтавка", українське музично-драматичне рококо, Іван Котляревський
16 лютого (нд.) — 19.00 "Скляний звіринець", Теннессі Вільямс
16 лютого (нд.) — 19.00 "Грек Зорба", театральний роман, Нікос Казандзакіс

18 лютого (вт.) — 19.00 "Кайдашева сім'я", комедія, Іван Нечуй-Левицький
19 лютого (ср.) — 19.00 "Поміж небом і землею", голлівудська мрія, Ігор Афанасьєв
19 лютого (ср.) — 19.00 "Кін IV", трагікомедія, Григорій Горін

ТЕАТР ДРАМИ І КОМЕДІЇ НА ЛІВОМУ БЕРЕЗІ

Адреса: Броварський просп., 25
Тел: (044)517-89-80,

www.drama-comedy.kiev.ua
13 лютого (чт.) — 19.00 прем'єра "Чого хочуть жінки?", на основі комедій Аристофана

14 лютого (пт.) — 19.00 "Дон Жуан, або Уроки зваблювання" ("Гості грядуть опівночі"), А. Міллер, 2 год. 35 хв.
15 лютого (сб.) — 15.00 "Дві дамочки у бік півночі", ілюзії з музикою, П. Нотт, 1 год. 40 хв.

15 лютого (сб.) — 19.00 "Глядачі на виставу не допускаються!", М. Фрейн, 3 год. 40 хв.

16 лютого (нд.) — 15.00 "Які у вас претензії до дружини? (Голубчики мої!)", Ф. Достоевський, О. Володін, 1 год. 40 хв.

16 лютого (нд.) — 19.00 "Майн Кампф, або Шкарпетки в кавнику", Дьйорд Таборі, 2 год. 40 хв.
18 лютого (вт.) — 19.00 "Кохання з прицілом?! (Торгівці гумою)", кондом-реву для дорослих, Марк Камолетті, 2 год. 40 хв.

18 лютого (вт.) — 19.00 "Вечір з гарнеюкою та самотньою", лабораторія молоді режисури, за п'єсою Олега Єрнева, 1 год. 30 хв.
19 лютого (ср.) — 19.00 "Чотири причини вийти заміж", комедія про кохання, Р. Баєр, 2 год.

ТЕАТР НА ПОДОЛІ

Адреса: Андріївський узвіз, 20-б (театральна гостьова), В. Васильківська, 103 (Палац "Україна")
Тел: (044)33-222-17, www.theatreonpodol.com
14 лютого (пт.) — 19.00 "Ніч на двох", лірична комедія, 1 год. 40 хв., театральна гостьова

15 лютого (сб.) — 19.00 прем'єра "Пастка для самотнього чоловіка", іронічний детектив, театральна гостьова

16 лютого (нд.) — 19.00 прем'єра "Пастка для самотнього чоловіка", іронічний детектив, театральна гостьова
18 лютого (вт.) — 19.00 "Мертві душі", комедія за поемою М. Гоголя, 2 год. 20 хв., Малий зал Палацу "Україна"
19 лютого (ср.) — 19.00 прем'єра "Старомодна комедія", лірична комедія, театральна гостьова
19 лютого (ср.) — 19.00 "Звідки беруться діти", лірична комедія, 2 год. 30 хв., Малий зал Палацу "Україна"

ТЕАТР НА ЛИПКАХ

Адреса: вул. Липська, 15/17
Тел: (044)253-62-19, www.tuz.kiev.ua
13 лютого (чт.) — 19.00 "Над прірвою...", фантазія тінейджера, Дж. Селінджер
14 лютого (пт.) — 19.00 "Ромео і Джульєтта", мюзикл, В. Шекспір, 2 год. 45 хв.

15 лютого (сб.) — 19.00 "Сон літньої ночі", феєрія, В. Шекспір, 2 год. 30 хв.
16 лютого (нд.) — 19.00 "Сирена та Вікторія", комедія, О. Галін

ТЕАТР ОПЕРИ

Адреса: Червоноармійська, 53/3
Тел: (044) 287-62-57, www.operetta.com.ua
13 лютого (чт.) — 19.00 "Таке єврейське щастя", мюзикл, І. Поклад
14 лютого (пт.) — 19.00 "Музика серцець", святкова шоу-програма до Дня Святого Валентина
15 лютого (сб.) — 19.00 прем'єра "Мадемуазель Нітуш", історія одного перевтілення, Ф. Ерве
16 лютого (нд.) — 19.00 "Цілуй мене, Кет!", мюзикл, К. Портер

ТЕАТР ОПЕРИ ТА БАЛЕТУ УКРАЇНИ

Адреса: вул. Володимирська, 50
Тел: (044)455-90-87, www.opera.com.ua
13 лютого (чт.) — 19.00 "Майстер і Маргарита", балет-фанстамагорія на 2 дії, на музику Д. Шостаковича, Г. Берліоза, Й.С. Баха, Г. Малера, Ж. Оффенбаха та ін.

14 лютого (пт.) — 19.00 "Кармен", опера на 3 дії, Ж. Бізе, виконується французькою мовою
15 лютого (сб.) — 19.00 "Кармен-сьюта", балет на 1 дію, Ж. Бізе – Р.Щедрін, "Шехеразада", балет на 1 дію, М. Римський-Корсаков

16 лютого (нд.) — 19.00 "Жізель", балет на 2 дії, А. Адан
18 лютого (вт.) — 19.00 "Лускунчик", балет на 2 дії, П. Чайковський
19 лютого (ср.) — 19.00 "Вечір романсу", концерт

ТЕАТР "СУЗІР'Я"

Адреса: вул. Ярославів Вал, 14-б
Тел: (044)278-45-87, www.suzirja.org.ua
13 лютого (чт.) — 19.00 "В Барабанном переулке", вокзальна історія у 27 картинах, Б.Окуджава
14 лютого (пт.) — 19.00 "Сміх лангусти", трагікомедія, Джон Маррелл
15 лютого (сб.) — 19.00 "Цвєтаєва + Пастернак", роман життя, Є. Чуприна
16 лютого (нд.) — 19.00 "Оскар — Богу", діалог з таїною, Ерік-Емануель Шмітт
17 лютого (пн.) — 19.00 "То, що скривають французи...", комедія 16+ у ритмі, Жан-Жак Брікер та Моріс Ласєр
19 лютого (ср.) — 19.00 "Украдене щастя", драма, Іван Франко

Ведуча рубрики Марія БЕЛЯЄВА,
kreschatik_culture@ukr.net

МЕДИЦИНА

Біла смерть

чи незамінний інгредієнт?

Фахівці вважають, що сіль може бути одночасно небезпечною та корисною, незамінною та небажаною для вживання

Олекса ЧЕРЕВАТИЙ
спеціально для "Хрещатика"

Сіль ще з прадавніх часів була невід'ємною частиною українського столу. Але до цього часу точаться дискусії щодо впливу солі на організм людини. Жодний мінерал не викликає такого суперечливого ставлення, як сіль. Сіль — це і обов'язковий елемент кулінарії, і в той же час це ворог здорового життя, що поступово вбиває людину. Наскільки шкідлива для організму людини сіль, дізнавалися журналісти "Хрещатика".

А колись це були гроші...

Археологи впевнені у тому, що масштабне видобування солі людиною розпочала ще 5 тисяч років тому, на півночі Африки. Відтоді сіль стала незамінним елементом складовою повсякденного життя людини. Вона не тільки відіграла роль коштовної приправи до страв, а й була засобом обміну та ознакою багатства. Цікаво, що ще у Давньому Римі гладіатори отримували платню сіллю, а серед звичайних римлян сіль частково замінювала гроші при обміні та кредитних заставках. Цей факт знайшов відображення у словах "salagium" та "salary", що на латині та англійській мові відповідно означає "жалування", "зарплата". Сіль завжди цінувалася та вважалася за коштовність. Сьогодні сіль використовується людиною у різноманітних сферах життя (близько 14 тис. різноманітних способів використання). Від промисловості до медицини, від кулінарії до ізомеричних практик. Для того, щоб точно висловити значимість солі для цивілізації, варто лише навести відомий усім вислів із християнства: "Ви — сіль землі". Тобто сіль і досі асоціюється з чимось незамінним, важливим та необхідним. Однак не все так однозначно з цим мінералом. Питання виникають, коли починають вивчати вплив солі на організм людини.

Сіль — здоров'я та краса...

Зі шкільного курсу хімії багато хто пам'ятає про те, що солі — це речовини, до складу яких входять кислоти та метали. Перелік солей великий, але нас цікавить NaCl (хлорид натрію), або поварена сіль, яка на 39,4 % складається із натрію і на 60,6 % — із хлору. І з тих самих часів кожному відомо, що сіль бере важливу участь в роботі організму людини. Складові солі по-різному впливають на організм та мають свої особливі властивості. Так, натрій належить до групи основних катіонів, які необхідні людині для життя.

Натрій входить до складу майже всіх рідин організму (50 % від всієї кількості в людському організмі), в кістках та хрящах (40 %), в клітинах (10 %). Роль натрію в організмі людини велика, згадайте лише про гіркі сльози та солону кров. Цей елемент виступає як транспортувальник амінокислот, глюкози та інших неорганічних та органічних сполук через мембрану клітини. Також натрій відіграє важливу роль у роботі нервової системи. Він забезпечує нормальну передачу нервових імпульсів та роботу м'язової діяльності.

Інший складовий елемент повареної солі — хлор, не менш важливий для людини. Розщеплення жирів, забезпечення функціонування роботи шлунку, стимулювання роботи таких важливих систем організму, як статеві та нервові, — усе це сфера відповідальності хлору. Соляна кислота — основний компонент шлункового соку людини — утворюється при активній участі саме хлору. Обидва хімічні елементи забезпечують збереження води в організмі. До речі, саме на цій властивості повареної солі акцентують увагу дієтологи. Існують спеціальні "безсольові" дієти, мета яких — вивести воду з організму, зменшуючи тим самим вагу тіла. Але наскільки це корисно для людини, питання риторичне. Втрата натрію призводить до обезводнення організму. Відчуття спраги, підвищення тиску, запаморочення — тільки мала частина наслідків дефіциту натрію. Вважається, що 11 днів без солі — максимум, що може витримати людина. Далі починаються незворотні зміни в організмі і, як результат, смерть.

Згідно з масштабними дослідженнями вчених з університету Макмастера (Канада), дефіцит натрію та хлору небезпечний для людей з діабетом або із серцевими захворюваннями. Протягом восьми років (2001-2008), вивчаючи реакцію організму на коливання вмісту натрію та хлору у майже 28 800 осіб різного віку та стану здоров'я, вчені прийшли до висновку, що нестача цих речовин призводить до збільшення серцевих за-

хворювань. Дефіцит солі також може призводити до порушень сну. Недостатність натрію в організмі затримує утворення нових клітин та білкових сполук (ось чому спортсменам радять приймати воду під час активних навантажень). Також вважається, що нестача солі призводить до розвитку депресії у людини. Це пов'язано з людською потребою у сильних смакових домішках та подразниках. На відміну від наших далеких предків, ми звикли приправляти їжу. Від часів відкриття Індії з її прянощами та екзотичними стравами людський мозок постійно стикається з новими харчовими подразниками, відмовитись від яких вже неможливо. Взагалі важко знайти орган чи систему в людському організмі, на яких би не відобразилася негативно нестача солі. Але, як завжди, багато солі також не є корисним.

Сіль — ворог та небезпека...

Варто людині за один раз вжити 30 г солі — і смерть неминуча. Ті ж самі хімічні речовини — натрій та хлор, без яких організм не може існувати, — можуть мати вбивчі наслідки при зловживанні. Майже 110 років тому французькі вчені Л. Амбар та Е. Вожаг прослідкували залежність між розвитком гіпертонічної хвороби та вживанням пересолоної їжі. Причина — здатність натрію затримувати воду в організмі та прискорювати перебіг обмінних процесів. Як наслідок — підвищення артеріального тиску. Сьогодні про

цю небезпеку постійно говорять спеціалісти Всесвітньої організації охорони здоров'я. Серцево-судинні захворювання є основною причиною смерті у 30 % випадків. Більше 13 % від загальної кількості померлих у світі — жертви високого кров'яного тиску. Зв'язок між вживанням натрію та підвищенням артеріального тиску встановлено, на думку спеціалістів ВООЗ. Саме сіль є винуватцем проблем із серцем. "Середнє зниження споживання натрію до 77 ммоль/день у раціоні призвело до зниження систолічного артеріального тиску на 1,9 мм рт і діастолічного артеріального тиску на 1,1 мм рт" — зазначено у доповіді ВООЗ. Згідно з рекомендаціями ВООЗ, зниження споживання солі до 5 г (90 ммоль) на день може скоротити смертність від інсульту приблизно на 14 % і коронарних смертей приблизно на 9 % у людей, які страждають гіпертонією, і приблизно на 6 % і 4 % відповідно у пацієнтів з нормальним артеріальним тиском.

Понаднормове вживання солі може призвести до ожиріння (сіль підвищує апетит та сприяє затримці жирів в організмі). Надлишок солі є причиною погіршення зору, розвитку набряків, хвороб нирок, підшлункової залози, серця і ряду інших органів і систем організму. Але варто наголосити, що шкідливим є саме надлишкове вживання солі. Жити повністю без солі неможливо та небезпечно. Варто дотримуватись рекомендованих 5-6 грамів на день, щоб не стикатися з небезпекою захворюти.

Йодування як вихід?

Виявляється, сіль може бути не тільки смачною, не просто необхідною, а ще й корисною. Точніше не тільки сіль, як речовини, які до неї додаються. Йодування харчової солі — це поки що маловідомий суспільству, але вже популярний серед спеціалістів охорони здоров'я спосіб профілактики ряду захворювань.

За даними ВООЗ, у світі сьогодні живуть понад 2 мільярди осіб, яким загрожує нестача йоду. Мається на увазі не дефіцит лікарського засобу, а саме йоду як складової щоденного харчового раціону. Нестача йоду може призводити до небезпечних наслідків для людини. Пошкодження головного мозку в дитинстві, низька продуктивність праці, низький рівень інтелекту та соціальна неадаптованість — все це може статися, якщо у щоденному раціоні відсутній звичайний йод. Одним із найпростіших та найефективніших способів підвищення вмісту йоду в їжі людини є йодування звичайної харчової солі. Йодат калію (KIO₃) — елемент, який додається до солі та перетворює її на джерело йоду та засіб профілактики розумових захворювань. Технології йодування поширені у багатьох країнах світу. Проблема полягає в протидії з боку виробників солі (через небажання додаткових витрат на йодування) та фармацевтів (страждає виробництво йодованих препаратів). Але уряди національних держав поки що звертають увагу на рекомендації ВООЗ, а не на лобістів.

В Україні питання йододефіциту неодноразово підіймалося на розгляд науковців та чиновників сфери охорони здоров'я. Так, відносно нещодавно на Чернігівщині завершилась реалізація проекту "Допомога обласній державній адміністрації у ліквідації йодного дефіциту у Чернігівській області". Проект був підтриманий ЮНІСЕФ та мав на меті просвітницьку роботу та інформування населення про користь йодованої солі. Ефективність проекту визначити поки важко, однак подібні заходи свідчать про те, що наша наукова спільнота також переймається світовими проблемами.

В цілому поки що негативних наслідків від помірної споживання саме йодованої солі не зафіксовано. Цікавою є думка про те, що саме за допомогою йодованої солі можна вирішити і проблему надлишкової споживання звичайної солі. Через популяризацію свідомого ставлення до власного інтелектуального розвитку та профілактики через вживання йодованої солі суспільство буде більше цікавитись впливом на організм і звичайної солі.

Сіль — незвичайний мінерал. І вплив на організм людини він має так само незвичайний. В один і той же час сіль може бути небезпечною та корисною, незамінною та небажаною для вживання. Істина, як завжди, посередині, або, якщо точніше, то в поміркованості. Істи сіль необхідно, але краще йодовану і не більше 5 г на день. Так кажуть науковці, і ми до них приєднуємось ●

Непохитний аскет

Феодосій Печерський — один із найбільших православних подвижників в історії не тільки Києво-Печерської лаври, а й усієї Київської Русі

Олександр БАРКІН
"Хрещатик"

Саме Преподобного Феодосія вважають творцем так званої "печерської ідеології", за якою шлях до порятунку лежить, по-перше, через придушення людиною у собі властивого їй плотського начала, а по-друге, в результаті невпинної і щирої молитви. Життєвий шлях Феодосія відомий нам по його Житію, написаному у 1080-х роках ченцем Києво-Печерського монастиря Нестором.

Феодосій народився близько 1036 року під Києвом, у місті Васильєві (нині Васильків) у боярській сім'ї. Згідно з Житієм, Феодосій вже в дитинстві, уникаючи ігор і забав, прославився подвигами в ім'я Божие і здобув за це Божу благодать і вічний порятунок. Хлопцем він прийшов до ченця Антонія, засновника Печерської обителі під Києвом, і у 1058 році прийняв чернечий постриг від Никона (Іларіона, якому дано це ім'я у чернецтві). Пізніше, по волі Антонія, Феодосій був вибраний ігуменом Києво-Печерського монастиря. І в роки його управління цей монастир став чи не найзначнішим церковним центром Київської Русі. Через деякий час монастирська братія збільшилася до ста чоловік, і гостро постало питання про спорудження нових келій і нової, більшої церкви. Феодосій, із благословення Антонія, почав будівництво величного храму на честь Успіння Пресвятої Богородиці, яке було закінчено вже після його смерті.

Ставши ігуменом, Феодосій одразу ж ввів у практику монастиря стриманість і суворі пости, а потім і новий статут, за основу якого був узятий статут візантійського Студійського монастиря, що відрізнявся крайньою суворістю. Причому в Печерській обителі цей статут застосовували ще жорсткіше. Навіть деякі ченці не витримували усіх випробувань, а інших, ще до постриження, сам Феодосій виганяв з монастиря. Справжніх же подвижників, які не злякалися суворих випробувань монастирського життя, Феодосій прославляв, ставлячи їх в приклад навіть самому собі. На думку печерських ченців, та перш

за все самого Феодосія, Святе Хрещення очищає людину від скверни, але не рятує, бо в мирському житті кожна людину очікує Сатана, зваблює її і спокушає. Головне ж джерело диявольської спокуси — людське тіло, споконвіку гріховне. Тому шлях до порятунку лежить, по-перше, через придушення людиною у собі властивого їй плотського начала, а по-друге, в результаті невпинної і щирої молитви. У одній зі своїх проповідей Феодосій Печерський говорив: "Отже, брати мої, тримаючи між собою любов істинну, сприйmemo закон чистий благого Бога нашого, і заповіді Його непорочні дотримаємо, подвижаючись в пильнуваннях і в молитвах, невпинно молячись за увесь світ, та отримаємо через це Царство Небесне".

Історія свідчить, що Феодосій не дурався і мирських турбот. Навпаки, він найактивнішим чином брав участь у політичних подіях, що розгорнулися в 60—70-ті роки XI століття в Київській державі, — у боротьбі синів Ярослава Мудрого за великокнязівський престол (ігумен Феодосій Печерський підтримував Ізяслава Ярославича).

Будучи сам аскетом-подвижником, Феодосій Печерський прагнув до того, щоб і у світському житті ідея широго служіння Господу стала панівною. Саме тому він виступав за необхідність духовного контролю церкви над світською владою. У своїх листах до князя Ізяслава Ярославича ігумен Феодосій постійно підкреслює, що є духовним наставником і керівником світського правителя. Більше того, князь, якщо хоче заслужити порятунок, зобов'язаний служити перш за все справи

Символічний кенотаф Феодосія Печерського

християнства. Адже справжнє призначення світського правителя полягає тільки в тому, щоб бути захисником віри Христової.

Феодосій Печерський різко не приймав інших віросповідань, особливо римсько-католицького. У одному зі своїх послань до Ізяслава Ярославича він пристрасно картає "латинську ересь", зводячи на "латинство" численні богословські і навіть побутові звинувачення. А в підсумку він заявляє: "А тим, хто живе в іншій вірі, або в латинській, або в сарацинській, або в вірменській, не бачити життя вічного".

Учення Феодосія Печерського не одразу було прийняте і зрозуміле повною мірою. Спочатку навіть ченці Печерської обителі чекали послаблення монастирських суворостей, але ігумен Феодосій не відступав ні на крок. "Якщо ж умовчу

через ваше ремствування, — говорив він в одному із повчань. — Догоджаючи вам через ваші слабкості, то каміння заволає".

Багато у чому завдяки непохитній позиції Феодосія Печерського і "печерська ідеологія", і сам Києво-Печерський монастир набули незабаром великого впливу. І недарма багато стародавньоруських монастирів або запрошували до себе ігуменами печерських ченців, або були ними засновані. А сам Феодосій Печерський у 1108 році був визнаний святим.

Феодосій помер у 1074 році у розквіті сил, йому не виповнилося й 40 років. Відчуваючи наближення смерті, він скликав усю братію до себе в печеру і наставляв кожного. Тіло небжжика ченці перенесли до церкви, де і відспівали. Сумна звістка блискавично облеті-

ла Київ та околиці, довкола монастиря зібралося дуже багато прочан. Дочекавшись, коли з настанням ночі люди розійдуться, ченці перенесли тіло Феодосія у ту печеру, де він помер. У 1091 році його мощі розшукав преподобний Нестор, і вони були перенесені до вже освяченого Успенського собору Печерського монастиря. З 1131 року нетлінні мощі Феодосія покоїлися у срібній, вкритій позолотою, раці. Перед навалою Батия печерські ченці сховали їх "під спуд" собору, і точне їх місце перебування до цього часу залишається невідомим.

З творчої спадщини Феодосія Печерського збереглося одинадцять творів — два послання до князя Ізяслава Ярославича, вісім повчань монастирській братії і одна молитва "За всіх християн" ●

Православний календар

13 лютого

Безсрібників мучеників Кіра та Іоанна й мучениці Афанасії (311). Святителя Никити, затворника Печерського, єпископа Новгородського (1109). Мученика Віктора (251).

14 лютого

Передсвято Стрітня Господнього. Мученика Трифона (250).

Трифону моляться при різних захворюваннях, а особливо при захворюваннях очей.

Святий Трифон народився у Фрігії в III столітті. З юних років на ньому перебувала благодать Бога, і Господь дарував йому силу чудотворіння і зцілення. Трифон, відвідуючи різні країни, лікував хворих і навчав віри Христової. У часи царювання імператора Декія на християн знову було здійснено велике гоніння, і Трифона було схоплено. Святий прийняв му-

ченицьку смерть у 250 році. У народі Трифонові про женихів моляться.

15 лютого

СТРІТЕННЯ ГОСПОДНЄ

За народним календарем на Стрітня зима з весною зустрічаються, це перша зустріч весни. Якщо до вечора у цей день стане тепліше, — літо переспорило зиму, а якщо холодніше — зима.

16 лютого

Праведних Симеона Богоприємця й Анни Пророчиці (I). Благовірного князя Романа Углицького (1285).

Князь Роман був онуком великого князя Володимирського Костянтина Всеволодовича і жив у тяжкі часи нашестя татар. Це була освічена людина: він читав книги, любив храми Божі, духовенство й церковну службу. До його князівства відносять будівництво багатьох церков. Князь Роман вирізнявся благодійністю. Його блаженне преставлення відбулося 3 лютого (за старим стилем) 1285 року. Тіло князя було покладено у соборному храмі Преображення Господнього.

Рівно через 200 років після смерті князя Романа у 1485 році углицький князь Андрій Васильович почав зведення нового, кам'яного собору Преображення Господнього. Бог дарував князю Андрію обрести нетлінні мощі князя Романа, які залишилися у цьому храмі понад 120 років. Від мощів здійснюва-

лися численні дивні зцілення людей від різних недуг. Після убиення царевича Димитрія в Угличі, наприкінці XVI — початку XVII століть стали особливо часто повторюватися зцілення хворих, що притікали до мощів Романа. Слава про ці дива розповсюдилася, і патріарх Іов доручив казанському митрополиту Гермогену засвідчити на місці святі мощі і оповіді про чудеса. Святійший патріарх благословив скласти житіє, стихірі і канон святому Роману, а також розповіді про його чудеса.

У 1609 році на Углич стався напад литовців. Вороги розграбували місто, увірвалися у храм Преображення і спалили мощі святого Романа. Благочестиві шанувальники святого зібрали обгорілі кістки мощів, поклали у нову раку і знову поставили в соборному храмі Преображення.

17 лютого

Преподобного Ісидора Пелусіотського (436-440). Преподобного Кирила Новозерського (1532).

18 лютого

Преподобного Феодосія Чернігівського (1696). Икони Божої Матері Єлесько-Чернігівської (1060).

19 лютого

Преподобного Варсонофії Великого й Іоанна Пророка (VI) ●

СПОРТ

Спортивні новини

Фехтування.
Українські шаблістки
довели свою світову
першість

Вітчизняні шаблістки довели, що з часу проведення Чемпіонату Світу в Будапешті розстановка сил в жіночому шабелю фехтуванні не змінилася — Україна залишається найсильнішою командою планети. Через півроку після світової першості в Угорщині, де дівчата взяли "золото", наша команда здобула перемогу на першому в сезоні командному етапі кубка світу, який завершився в ці вихідні в Дакарі. Щоправда, з квартету чемпіонів світу 2012 виступало тільки тріо — Ольга Харлан, Галина Пундик та Олена Вороніна, а на місце Аліни Комашук, яка не брала участі в турнірі через хворобу, повернулася Ольга Жовнір, яка достроково вибула з команди в минулому сезоні у зв'язку з травмою ахіллового сухожилля. У чвертьфіналі українки перемогли китаянок (45:39), далі виграли у кореянок (45:42), а у фіналі розгромили команду Італії (45:35) ●

Боротьба.
Визначився склад збірної
на Кубок Світу з вільної
боротьби

Тренерський штаб збірної України з вільної боротьби оприлюднив склад чоловічої команди на Кубок Світу, який проходитиме 16 та 17 березня в Лос-Анджелесі (США). Від нашої країни виступатимуть Сергій Ратушний (57 кг), Василь Федоришин (61 кг), Іван Петрів (65 кг), Андрій Нагорний (70 кг), Гія Чихладзе (74 кг), Ібрагім Алдатов (86 кг), Павло Олійник (97 кг) і Ален Засєєв (125 кг) ●

Бокс.
Юні деснянки стали
призерами Відкритого
чемпіонату Чернігівської
області

В місті Чернігів відбулися змагання Відкритого чемпіонату Чернігівської області з боксу серед дівчат. Організаторами змагань виступила Чернігівська обласна федерація боксу. Цьогоріч у турнірі взяли участь понад 100 учасників з різних куточків України: Києва, Чернігова, Ніжина, Славутича, Прилук, Новгород-Сіверського та інших. Метою змагань є популяризація боксу серед дівчат, залучення більшої кількості молоді для занять спортом, підвищення рівня спортивної майстерності юних боксерів та зміцнення дружніх зв'язків з іншими спортивними організаціями України. Місто Київ та Деснянський район столиці зокрема на змаганнях представляли дві спортсменки з клубу "Тоні" Деснянського районного у місті Києві Центру фізичного здоров'я населення "Спорт для всіх" — Христина Вингоровська та Олена Швейцарська, які виборили бронзові нагороди у своїх вагових категоріях ●

Спортивне життя.
У Києві відбулися малі
Олімпійські ігри

У столичній початковій школі "Аратта" відбулися малі Олімпійські ігри на честь відкриття ХХІІ зимової Олімпіади в Сочі. Перед початком змагань учні ознайомилися з історією Олімпійських ігор, із тим, як відроджувалися сучасні Олімпійські ігри, із зимовими видами спорту, що входять до програми зимових Олімпіад. Запекла та безкомпромісна боротьба розгорілася в спортивній залі, де за право зватися переможцем змагались дві команди — "Олімп" та "Спортікс". Викладачі фізичної культури школи підготували для учасників змагання з різних зимових видів спорту. Майже справжні хокей, бобслей, біатлон, фігурне катання та танці на льоду стали добрим прикладом, аби учні зрозуміли, наскільки важко стати успішним спортсменом. Наприкінці зустрічі всі маленькі олімпійці отримали подарунки від Київського міського відділення НОК України ●

“Будівельник” —
володар Кубка України

Столична команда у фіналі перемогла донеччан

Олександр ПИРЛИК
“Хрещатик”

В Києві у фінальному матчі Кубка України з баскетболу “Будівельник” виграв у “Донецька” з рахунком 96:88. Трофей столичному клубу забезпечила більш організована (ніж у суперника) командна гра. Найкращим гравцем зустрічі в складі переможців, забивши низку важливих м'ячів, став ДаХуан Саммерс. Ще до великої перерви він відзначився 15-ма очками, а загалом записав на свій рахунок 25 очок (7/10 двоочкових і 3/5 триочкових), 4 підбирання та 25 балів РЕ.

Фінальне протистояння найсильніших команд країни двох попередніх сезонів проходило під диктовку команди Айнарса Багатскіса. “Будівельник” одразу повів — 4:0 — після двоочкових влучень Ріккі Мінарді і ДаХуана Саммерса. При цьому парою своїх результативних проходів кияни ввели суперників в оману. Надалі баскетболісти Валерія Плеханова намагалися максимально перекрити гравцям “Будівельника” підступи до свого щита, але не встигали нейтралізувати атаки здалеку. У підсумку ДаХуан Саммерс, Даріуш Лавринович і Яніс Стрельнієкс по черзі закинули за дуги. А коли Артур Дроздов додав три очки в актив своєї команди за системою “два плюс один”, перевага столичного клубу зростає до 14 пунктів — 20:6.

Протягом зустрічі баскетболістам “Донецька” вдалося відразу кілька разів майже надолганати суперників. На старту активність “Будівельника” вони зусиллями Георгія Цинцадзе, Бена Макколі, Бернарда Кінга і Марко Кіллінгсворта відповіли своїм ривком — 13:2. Як наслідок, перевага киян скоротилася до трьох очок — 22:19.

Гравець “Будівельника” ДаХуан Саммерс (ліворуч) став найрезультативнішим гравцем, записавши на свій рахунок 25 очок та 4 підбирання

Коли команда Айнарса Багатскіса знову взялася майстерно кидати здалеку, збільшивши кількість своїх влучень за першу половину матчу до дев'яти, і в один з моментів знову повела з двозначною перевагою (38:27), донеччани укотре перехопили ініціативу. До великої перерви суперник знову наблизився до “Будівельника” на відстань у три пункти — 53:50.

А на початку третього періоду “Донецьк” вперше за матч повів сам. Кінг, Макколі і Цинцадзе спорудили черговий відрив гостей — 7:0, і рахунок став 54:53 на користь команди Валерія Плеханова.

Однак серією своїх влучень донеччани лише спровокували “Будівельник” до чергового витка активності. Айнарс Багатскіс повернув

на майданчик гравців стартової п'ятірки своєї команди — Саммерса, Лавриновича, Мінарді, Дроздова, Стрельнієкса, — і ті до кінця чверті зробили рахунок 80:66 на свою користь. Відігратися ще раз гравці “Донецька” не змогли. “Будівельник” переміг — 96:88 — і виграв Кубок України.

На післяматчевій прес-конференції наставник “Будівельника” Айнарс Багатскіс хоча й був задоволений результатом, однак відзначив і помилки у діях своєї команди. “Часом мої виконавці забували, що гра в баскетбол полягає не тільки в тому, щоб швидко бігти в атаку. Не менш важливі своєчасні відходи назад для оборонних дій”, — підкреслив литовський фахівець ●

Мешканці столиці підтримали
олімпійців у Сочі

В місті встановлено символ підтримки вітчизняних спортсменів

Олександр ПИРЛИК
“Хрещатик”

В день відкриття Олімпійських ігор-2014 Національний олімпійський комітет України презентував символ підтримки Олімпійської збірної на сочинських Іграх — інтерактивну крижану Стелу національної підтримки. На площі перед ТРЦ “Ocean Plaza” було встановлено величезну крижану Стелу Samsung GALAXY висотою 4 метри, яка сяє кольорами українського прапора. Окрім Стели, до комплексу Олімпійської підтримки входить відкрита ковзанка та інтерактивна зона, звідки усі охочі можуть надсилати у Сочі теплі слова підтримки українським спортсменам.

Київ на два тижні стане епіцентром олімпійських активностей. У рамках всеукраїнської програми підтримки національної збірної на зимовій Олімпіаді в Сочі — 2014 відома світова компанія за підтримки Національного олімпійського комітету (НОК) України відкрила у самому центрі столиці комплекс Олімпійської підтримки. Центральним елементом комплексу, розташованого на площі перед ТРЦ “Ocean Plaza”, стала інтерактивна стела — символ національної Олімпійської підтримки. Ця унікальна інсталяція з льоду сяє кольорами національного прапора України.

До складу комплексу Олімпійської підтримки також увійшли відкрита ковзанка та інтерактивна зона Samsung Galaxy, звідки усі охочі зможуть відправити теплі слова змузиченням олімпійцям. Кожне слово, кожна емоція вітчизняних вболівальників будуть передані спортсменам. До того ж усі охочі зможуть дізнатися про найактуальніші новини щодо перебігу Ігор, стежити за тренуваннями спортсменів в Олімпійському селищі, відчути ритм їхнього життя і оцінити всі переваги здорового способу.

У важливості такої підтримки переконана багаторазова чемпіонка світу та Європи з художньої

Ковзанка стала чудовим доповненням до зони підтримки нашої Олімпійської збірної

гімнастики Ганна Безсонова. “Нашим олімпійцям дуже важливо знати, що тут ми не просто відправили повідомлення. Головне, що про них пам'ятають, за них вболівають, їх підтримують, за них моляться і бажають їм усіляких успіхів”.

Для тих, хто всіляко вболіває за нашу збірну, також було встановлено безкоштовну ковзанку. Най-

першим і найсміливішим, хто її випробував, став чемпіон України і Європи з фігурного катання, призер Олімпійських ігор В'ячеслав Загороднюк. “Для дітей-початківців вона дуже хороша, тому що вони не знають ще, як кататися, на ній можна ходити. Але спортсменам дуже складно, бо ковзанка не котить”, — зазначив спортсмен ●

Кияни — серед лідерів у тхеквондо

Завершився чемпіонат України з популярного виду єдиноборств

Олександр ПИРЛИК
"Хрещатик"

Нещодавно відбувся чемпіонат України з тхеквондо ВТФ серед юніорів, присвячений пам'яті засновника і першого президента Федерації тхеквондо ВТФ, заслуженого тренера України Ігоря Леонідовича Петренка. Чемпіонат, який проводиться вже 16-й раз поспіль, зібрав близько 200 найкращих спортсменів з даного виду єдиноборства із різних регіонів України. Участь у чемпіонаті України серед юніорів взяли спортсмени 1997—1999 років народження, вони змагались у десяти чоловічих і десяти жіночих вагових категоріях.

Щороку тхеквондо поповнює свою армію прихильників. І змагання з цього давнього виду східних єдиноборств завжди збирають велику кількість учасників і вболівальників. Не дивно, що на чемпіонат України з тхеквондо ВТФ серед юніорів цього року було представлено 200 найкращих спортсменів з 18 областей країни. Попри значну конкуренцію, столицю гідно презентували вихованці гуртка "Тхеквондо" Центру військово-патріотичного та спортивного виховання молоді "Десантник" Святошинського району міста Києва. Юні святошинські тхеквондисти завоювали на чемпіонаті п'ять медалей. Зокрема золоті медалі та звання "Майстер спорту України" здобули Олександр Тішук (вага 48 кг, 1998 р. н.) та Єлизавета Брилко (вага 44 кг,

Цьогоріч на чемпіонаті України з тхеквондо ВТФ серед юніорів виступили 200 найкращих спортсменів з 18 областей країни

1999 р. н.). Срібло цього разу виборола Владислава Приходько (вага 78 кг, 1997 р. н.). Бронзовими призерами чемпіонату України стали Ярослав Приходько (вага 73 кг, 1997 р. н.) та Олександра Кравченко (вага +68 кг, 1998 р. н.).

Такий здобуток дозволив збірній Київщини посісти почесне третє місце у загальнокомандному заліку. Найкраще ж виступили представники харківщини — у їхньому здобутку 5 золотих, 2 срібні та 16 бронзових нагород.

Змагання були вкрай важливими, адже за підсумками чемпіонату була сформована національна збірна команда України для участі в Чемпіонаті світу серед юніорів з тхеквондо ВТФ та кваліфікаційному турнірі до юнацьких Олімпійських ігор, які відбудуться в китайському Тайбеї вже у березні 2014 року. Тож участь у всесвітній першості у складі національної збірної України з тхеквондо ВТФ візьмуть і наші юні святошинські тхеквондисти — Олександр Тішук та Єлизавета Брилко ●

Дарницькі школярі позмагаються з міні-футболу

У Києві стартував дитячий турнір з футзалу

Олександр ПИРЛИК
"Хрещатик"

На базі загальноосвітньої школи № 329 "Логос" (футзал) відбулося відкриття турніру з міні-футболу на призи голови Дарницької РДА адміністрації Сергія Вітківського серед учнів 3—4 класів навчальних закладів району. Загалом у заході беруть участь 38 команд. На урочистості, окрім керівництва району, організатори запросили почесних гостей — відомий у минулому гравців київського "Динамо" Анатолія Дем'яненка, Володимира Лозинського та Віктора Хлуса.

У спеціалізованій школі "Логос" триває дитячий турнір з футзалу. У заході беруть участь 38 команд, сформованих із школярів Дарницького району. Змагання були започатковані напередодні проведення "Євро-2012", але за такий невеликий проміжок часу вже набули популярності у юних дарничан. Так, минулорічний переможець турніру у підсумку став чемпіоном України серед шкільних команд, а восени гідно представив країну на Чемпіонаті світу, що проходив у Лондоні. "Нам є чим пишатись у футболі. Минулого року ми досягли вже певного результату. Адже вперше в історії Києва та Дарниці брали участь у Чемпіонаті світу з футболу, грали на

"Уемблі" у столиці Англії. Сподіваюсь, що цього року ми також зможемо гідно представити Україну", — розповів "Хрещатику" один із ініціаторів цього дитячого турніру голова Дарницької райдержадміністрації Сергій Вітківський.

Аби надихнути юних футболістів на нові звершення, на відкриття завітали легенди вітчизняного футболу. Зокрема Анатолій Дем'яненко. Колишній тренер і гравець ФК "Динамо" (Київ) зазначив: "Побільше б таких турнірів, щоб діти відчували дух змагання. Тоді б із них вирости великі майстри, які б грали не тільки у "Динамо", а й в інших командах України та за кордоном".

На урочистому відкритті футбольного турніру юним спортсменам було представлено "Кубок співдружності", який нещодавно здобула українська молодь

Справжньою несподіванкою для учасників став візит головного тренера молодіжної збірної України з футболу Сергія Ковальця, який на відкриття приніс "Кубок співдружності", який нещодавно вибороли його підопічні. Щоправда, сюрприз був досить спонтанним. "Мені дуже приємно, що ми

змогли привезти цей кубок. Це вийшло експромтом. Ми не планували привозити його на змагання, але, спостерігаючи за очима учнів, переконаний, що ми зробили правильно", — зізнався пан Ковалець.

Отже, старт змаганням дано, і вже за два тижні ми дізнаємося імена переможців ●

Спортивні новини

Бокс. "Українські отамани" прогнали вперше у сезоні

"Українські отамани" зазнали першої поразки в четвертому сезоні Всесвітньої серії боксу. Кривдниками "отаманів" стали представники аутсайде-ра Групи А — південноамериканської команди "Аргентинські кондори". Підсумковий рахунок матчевої зустрічі — 2:3 на користь господарів рингу — дозволив гостям заробити лише один заліковий пункт. Тим не менше, це не надто вплинуло на позиції "отаманів" у турнірній таблиці, де вони йдуть другими, поступаючись лише "Італійському грому".

Теніс. Сергій Стаховський припинив боротьбу в Роттердамі вже після першого кола

Від 10 лютого в голландському Роттердамі на турнірі ATP ABN AMRO World Tennis Tournament з призовим фондом 1,369,305 євро проходять матчі першого кола. 28-річний українець, 90-та ракетка світу Сергій Стаховський не зміг подолати бар'єру першого кола, програвши у двох сетах 27-й ракетці світу, 30-річному німцеві Філіппу Кольшрайберу — 2:6, 5:7. Поєдинок тривав 1 годину 5 хвилин. За цей час Стаховський не зміг заробити жодного брейк-пойнта і програв три гейми на своїй подачі. На рахунок українця — п'ять ейсів проти чотирьох у суперника. При цьому обидва спортсмени уникали помилок на подачі. Тепер рахунок їхніх особистих зустрічей став рівним — 1:1 ●

Легка атлетика. Двоє свівчизників претендують на звання кращих легкоатлетів січня в Європі

Європейська асоціація легкої атлетики почала голосування за кращих легкоатлетів січня континенту. Двоє українців — Тетяна Гамера-Шмирко та Олексій Касьянов претендують на звання кращих. Тетяна Гамера-Шмирко 26 січня захистила титул чемпіонки одного з найпрестижніших марафонів світу в Осаці. Дистанцію 42 км 195 м вона пододала за 2 години 24 хвилини 37 секунд. Олексій Касьянов на командному чемпіонаті України в приміщенні, що проходив у Запоріжжі 27—28 січня, переміг у семиборстві з кращим результатом сезону в світі — 6104 очки ●

Футбол. Збірні України та США в Харкові розсудять білоруси

Визначилася бригада арбітрів, які працюватимуть на товариському матчі Україна — США, що відбудеться 5 березня у Харкові. Арбітром матчу призначено 34-річного рефері з Білорусі Олексія Кульбакова. Асистенти арбітра Андрій Гетіков та Олег Масляно. Резервний арбітр Анатолій Абдула (Україна). На матчах за участі українських збірних білоруський арбітр ще не працював. Утім, в активі Олексія Кульбакова поєдинки наших клубів у Лізі Європи. 1 грудня 2011 року він обслуговував матч "Ворскла" (Полтава, Україна) — "Копенгаген" (Данія), а 9 серпня 2012-го його було призначено на поєдинок "Металург" (Донецьк, Україна) — "Тромсе" (Норвегія). Нагадаємо — це буде перший контрольний матч команди Михайла Фоменка у 2014 році. Зазначимо, що з 10 лютого кожен уболівальник вже може придбати квитки на сайті. Одна особа може замовити не більше 4-х перепусток. Номінальна вартість квитків на матч Україна — США: 20, 30, 40, 50, 60, 80, 100, 200 грн ●

Шахи. Олександр Моїсеєнко — переможець етапу Кубка Росії

Вітчизняний гросмейстер Олександр Моїсеєнко став переможцем етапу Кубка Росії з шахів Moscow Open-2014. На цих змаганнях відразу чотири спортсмени продемонстрували найкращі результати, набравши по сім очок із дев'яти можливих. За додатковими показниками лідерами стали чинний чемпіон Європи Олександр Моїсеєнко та росіянин Максим Матлаков ●

КУЛЬТУРА

Жахи рабства, змальовані зеленими жуками

У столиці відкрилася перша у Східній Європі виставка Яна Фабра

Марія КАТАЄВА
"Хрещатик"

В PinchukArtCentre митець представив проекти "Данина Бельгійському Конго" і "Данина Ієроніму Босху в Конго", в яких досліджує історію колонізаторської політики своєї батьківщини. Захоплення викликає матеріал, з якого зроблені масштабні мозаїки, — крильця жуків сімейства златки, що виблискують усіма відтінками зелено-синього. Також в арт-центрі показують три відеоінсталяції, що занурюють відвідувачів у перехресний вогонь, чорнобильську зону та паризький перформанс.

Мозаїки Яна Фабра, що оповідають про колонізацію Конго, вражають своїми розмірами та незвичним матеріалом

Фото Олексія ІВАНОВА

Багатогранний бельгійець Ян Фабр відомий своїми провокаційними роботами — він писав картини власною кров'ю та звичайною синьою ручкою, створював скульптури з білого мармуру, бронзи, золота та панцирів жуків, влаштував перформанси, спалюючи гроші чи пропонуючи критикам стріляти в нього. Не менш скандальними були й вистави, в яких розглядалися різні аспекти тілесності. Центральними темами його робіт є світ комах, людське тіло і стратегія війни. Захоплення комахами є не випадковим:

автор є онуком відомого французького ентомолога Жана Анрі Фабра, автора "Життя комах". Себе Ян Фабр називає ентомологом-любителем, а комах порівнює з комп'ютером, який зберігає пам'ять про нашу планету.

Кияни вже мали змогу побачити роботу Яна Фабра "Фонтан світу" у груповій виставці "Сексуальність і трансцендентність", яка експонувалася в PinchukArtCentre у 2010 році. Це своєрідний автопортрет, де фігура молодого митця лежить

на надгробках його попередників, а з дітородного органу час від часу б'є фонтан: сексуальна енергія символізує творче начало. До нової виставки обиралися роботи з двох монументальних серій: "Данина Бельгійському Конго" (2010-2013) і "Данина Ієроніму Босху в Конго" (2011-2013). Усього на 4-му поверху PinchukArtCentre розмістилося 36 мозаїк, 23 скульптури та 2 масштабні триптихи, в тому числі 28 нових робіт, створених спеціально для київської виставки. Автор

зображає історію колонізації бельгійського Конго, використовуючи нестандартний матеріал — крильця жуків сімейства златок, що переливаються синьо-зеленими кольорами. За словами митця, вибір є символічним: у фламандському живописі жуки означають перехід від життя до смерті, а самі златки мешкають і в республіці Конго. Для отримання надкрилля жуків Ян Фабр не вбивав: він збирав їх у ресторанах Індонезії і Малайзії, де златок подають як страви, відриваючи їм крильця. Завдяки такому пластичному матеріалу роботи наче оживають, змінюючи кольори залежно від кута падіння світла. Сам розмір мозаїк нагадує про традиційний історичний живопис: на створення величезних полотен у автора та його асистентів пішло до 2-3 місяців.

Експозиція розпочинається з портрету Леопольда II, який захопив країну у 1884 році, вважаючи її власним "приватним садом". Далі бачимо товари, на яких наживалися колонізатори. Тортури, яким піддавали конголезців, будні простих мешканців і лідера боротьби за незалежність Патріса Лумумбу, поштову марку та герб, рекламу колоніальної лотереї, в яку біднякам неможливо було виграти. У другій частині експозиції Ян Фабр досліджує абсурд і жах згаданих подій у більш символічний спосіб, через іконографію та образи картин Босха, де поєднуються краса і жорстокість. По сусідству з мозаїками —

дешо моторошні скульптури: черепа, обкладені тими ж крильцями златок з атрибутами влади чи вбивства, опудало птахів з людськими кінцівками.

На третьому поверху на виставці "(Де-)Конструкція. Реальність та вигадка" глядачам пропонують три відеороботи. У "Перехресному вогні" Крістіана Марклея є шанс опинитися під обстрілом: з чотирьох сторін транслюється колаж уривків з американських вестернів і фільмів про війну, герої яких стріляють... прямо у центр кімнати. У відеороботі "Чорнобиль" Діани Татер показується чорнобильська зона, у якій продовжується занепад: покинуті будівлі, тварини. П'єр Юїг у "Тіло і хмарка" зняв експерименти в колишньому приміщенні Національного музею народного мистецтва і традицій у Парижі. 15 акторів зображають працівників музею, розігруючи сцени демонстрації фокусу, засідання суду тощо ●

Ян Фабр, "Данина Бельгійському Конго", "Данина Ієроніму Босху в Конго"

П'єр Юїг, Діана Татер, Крістіан Марклея "Де-)Конструкція. Реальність та вигадка"

Коли: до 27 квітня, час роботи:

вт.-нд. — з 12.00 до 21.00

Де: PinchukArtCentre, вул. Велика Васильківська/Басейна 1/3-2

Вхід вільний

Історії родом з дитинства

Дев'ятикласник Бекір Аблаєв презентував свою четверту книгу

Марія КАТАЄВА
"Хрещатик"

Талант не має вікових обмежень — переконливо доводить 15-річний кримськотатарський письменник Бекір Аблаєв. У Києві він представив вже четверту збірку своїх розповідей "Ковток чистого повітря", в якій ділиться дитячими та юнацькими спогадами про шкільні роки, друзів і родину, а також досліджує історію власного народу.

Обдарований юнак є переможцем Всеукраїнського дитячого конкурсу "Урок казки" соціального проекту "Свято дитячих мрій". Цей творчий конкурс існує вже п'ять років та об'єднує розважальні заходи, що проводяться по всій Україні. Головна мета проекту — заохотити кожну дитину до читання, до створення власної казки, яка має увійти до збірки "Казки наших дітей".

"Конкурс проходить у країні з великим успіхом, адже дає можливість усім дітям, незалежно від соціального статусу, брати в ньому участь, — розповідає Оксана Марченко, заступник директора Всеукраїнської громадської організації "Дитинство". — Наприкінці кожного року учасники приїжджають на гала-концерт "Свято дитячих мрій". Разом із партнерами ми допомогли надрукувати четверту книгу Бекіра

Аблаєва, який є спецкором нашого проекту, адже в першу чергу пише про дітей".

Бекір Аблаєв народився в смт. Нижньогірський, що в Криму. Навчається хлопцем у звичайній школі, проте з першого класу відвідує різноманітні гуртки: шахи, театр, танці, гра на скрипці, творче об'єднання юних журналістів "Родник". Він також є головним редактором газети "Шкільний ковчег", одного з кращих молодіжно-пізнавальних видань України. Головна пристрасть Бекіра — література. Ще у 2011 році вийшли дві його перші книжки "Пригоди Тимки" та "Розповіді мого діда", а у 2013 — "Неймовірні пригоди Хайсерчіка". "Писати я почав з початкових класів, це були маленькі казки і розповіді, — поділився з "Хрещатиком" Бекір Аблаєв. — Впевненість з'явилася після написання повісті "Пригоди Тимки", помилки в якій допоміг

У своїх розповідях дев'ятикласник Бекір Аблаєв чималу увагу приділяє історії й самобутності кримськотатарського народу

Фото Олексія ІВАНОВА

виправити мій вчитель. Ми представили її на суд журі в конкурсі Малої академії наук "Шукач", і вона сподобалася

читачам. Серед відомих письменників мені найбільше імпує американець О'Генрі за високий художній рівень його

Якою є сучасна українська казка?

Сашко ЛІРНИК

Казки лікують душу, в них завжди перемагає добро, героїзм, чесність. Це не забавка для дітей, а глибше і ширше — становлення світогляду. В моїх казках діють козак, чумаки, шинкари або навіть ті, кому я їх оповідаю. Будь-яку народну казку можна розказати так, наче вона відбувається сьогодні. Для виховання українців потрібні казки з українськими героями.

Зірка МЕНЗАТЮК, дитяча письменниця

В сучасній казці діти мають впізнавати власні проблеми, своїх ровесників. Тому сучасний Котигорошко, певно, ходив би з мобільним телефоном і айпадом. І казка покликана допомагати дитині вирішувати її проблеми. Сьогодні їй притаманна трохи інша стилістика: жвавіша мова, динамічний сюжет. Особисто я додаю в свої оповідання реальні події, історії, навіть змальовую пам'ятки архітектури. А першим моїм читачем і критиком є онучка Ірина, яка навчається у восьмому класі.

розповідей, і я прагну до такої ж. Велику увагу приділяю самобутності й колориту кримськотатарського народу, становище якого ще нестабільне після півстоліття життя на чужині. Часто описую курйозні випадки, які спостерігаю в рідному селищі, однокласники й друзі впізнають себе у моїх героях. Хочу, щоб люди не забували такі цінності, як доброта, милосердя, були щасливі". Завдяки підтримці ВГО "Дитинство" і Всеукраїнської асоціації громадських організацій "Альраїд" книжка "Ковток чистого повітря" не лише побачила світ, а й згодом знайде своїх маленьких читачів. Примір-

ники збірки передали в районні дитячі бібліотеки міста Києва. Також вони потраплять і до читальень по всій Україні. Ілюстрації до книжки намалювала ще одна учасниця проекту "Свято дитячих мрій" — молода художниця Ірина Мовчан. В творах, які увійшли до збірки, Бекір Аблаєв переповідає почуті історії від свого діда Абдушеїта про життя його родини в Криму, війну, депортацію в Узбекистан і повернення на історичну батьківщину, пригадує свій перший клас, рибалку і поїздку на море, розповідає про брата, родину і звичайного хлопчика Тимку ●

Свято закоханих — з музикою, арт-проектами і слоном

“Хрещатик” пропонує ознайомитися з цікавою програмою на найближчі дні

Марія КАТАЄВА
“Хрещатик”

До Дня святого Валентина — 14 лютого — в столиці підготували розваги на будь-який смак. Закоханим пропонують відвідати романтичні фестивалі, концерти французької музики, вистави та фотовиставки. У суботу зоопарк запрошує відзначити день народження слона Хораса, музей Павла Тичини — оглянути стародруки, а молодь з різних країн світу — ознайомитися з їх культурою.

В музеях — французька музика, античність і стародруки

На честь Дня закоханих у неділю в Музеї Ханенків ансамбль класичної музики “Фрески” виконає твори французьких композиторів: Жоржа Бізе, Жуля Массне, Габрієля Форе, Каміля Сен-Санса та Франсіса Пуленка. Також в музеї триває виставка античного мистецтва, присвячена пам'яті археолога і дослідниці Фані Штігельман. В експозиції представлено близько 60 творів мистецтва Давньої Греції, Етрурії та Риму з музейного зібрання, найстаршим з яких — понад 3 тисячі років.

15 лютого 1574 року Іван Федоров у Львові уклав і надрукував перший східнослов'янський посібник — “Буквар” з граматики — та здійснив друге видання “Апостола”. Успішною цю дату, Музей-квартира Павла Тичини проводить одноденну виставку “Стародруки в бібліотеці Павла Тичини” в рамках проекту “До Тичининою книги доторкнуса”. Цього дня всі охочі зможуть не лише побачити стародруки з власної бібліотеки поета, а й погортати та почитати ці книги, в яких зроблені помітки рукою Павла Тичини.

Концерт французької музики

Коли: 16 грудня о 16.00
Де: Музей мистецтв імені Богдана і Варвари Ханенків, вул. Терещенківська, 15-17

Вартість квитка: 60 грн.

Стародруки в бібліотеці Павла Тичини

Коли: 15 лютого з 10.00
де: Музей-квартира Павла Тичини, вул. Терещенківська, 5, кв. 1, Вхід вільний

День народження Хораса

В суботу, 15 лютого, в Київському

зоопарку святкуватимуть день народження слона Хораса, якому виповнюється дев'ять років. Тому для іменинника підготували частування, а для відвідувачів — святкову програму. Під час зооісторії учасники дізнаються, чим відрізняється азіатський слон від африканського. Також усі охочі матимуть змогу спробувати себе в ролі слідопитів та визначити, якій тварині належить слід, послухати розповіді про життя й звички слона Хораса тощо. Запрошують у цей день до зоопарку й закоханих — відзначити День святого Валентина. Гості разом із працівниками звіринця матимуть змогу створити велику “валентинку” зі світлин тварин, які народились у зоопарку минулого року.

День святого Валентина зі слоном

Коли: 15 лютого о 12.00
Де: слоновник Київського зоопарку, просп. Перемоги, 32
Вартість квитків: 20 грн, для студентів і пенсіонерів — 13 грн, для дітей — 8 грн.

Хіти французької естради

У п'ятницю під зоряним куполом ATMASFERA 360 лунатиме французька музика у виконанні колективу French Vibes. Це нові шансоньє, які грають класику французької естради: хітів від Сержа Гейнсбурга, Жака Бреля, Жильбера Бекко до Карлі Бруні-Саркозі і Стейкі Кент в авторських джазових аранжуваннях. У паузах слухачі дізнаються, про що ж саме співається в піснях, а також дивовижні факти з життя авторів і виконавців цієї музики.

Концерт French Vibes

Коли: 14 лютого о 20.30
Де: ATMASFERA 360, вул. Велика Васильківська, 57/3
Вартість квитка: 100—150 грн.

Молодіжний фестиваль культур

У суботу в арт-галереї Nebo відбудеться фестиваль культур Global Village. У заході візьме участь молодь з Індонезії, Бразилії, Греції, Єгипту, Туреччини, Грузії, Китаю та інших країн світу. В програмі: дегустація національних страв, Workshops традиційних видів мистецтв, жива музика, майстер-клас з енергійної самби від запальних бразильців та спілкування з мандрівниками і досвідченим автостопером. Влаштують і лотерею з приємними подарунками й сувенірами.

Фестиваль Global Village

Коли: 15 грудня з 16.30
Де: Арт-галерея Nebo, вул. Драгомирова, 14
Вхід за реєстрацією, докладніша інформація на сторінках соціальних мереж: http://vk.com/global_village_2014, <https://www.facebook.com/global.village.kyiv>

Кохання довжиною у десятки років

Напередодні свята всіх закоханих арт-центр “Я. Гретера” відкриває проект “Разом”. Ідея належить талановитому фотографу Юлії Єлісєєвій, яка через 15 фотоколлажів намагається відповісти на запитання “Як жити довго і щасливо разом?”. У чорно-білій картинці фотограф передає теплі, ніжні стосунки закоханих сімейних пар. У кожному фото можна знайти поради та рецепти щастя від подружжя, які прожили разом вже від 30 до 50 років.

Фотопроект “Разом”

Коли: з 13 грудня по 3 березня, час роботи з 11.00 до 21.00
Де: Арт-центр “Я. Гретера”, вул. В. Гетьмана, 6
Вхід вільний

“Love is...” у арт-проектах

Новий романтичний фестиваль “Love is...” присвячений коханням — невичерпному джерелу натхнення, творчості і краси. Тут кожен зможе вечеряти при свічках і цілуватися на лавках, а для всіх, хто мріяв взяти шлюб саме цього дня, влаштують святкову церемонію. На закоханих чекають численні арт-проекти: виставка об'єднання художників “Про любов”, написання найдовшого освідчення, уроки каліграфії та майстер-класи з виготовлення сувенірів, літературні читання любовних листу-

вань видатних особистостей, романтичний фотопроект “Половинки”, гра “Що? Де? Коли?”, колаж кращих любовних сцен зі спадщини світового кінематографа в кінопроекті “Варті Кіно”, виступи київського Playback-театру “Déjà vu plus” і театру мимів Happy People, спектакль “Він. Вона. Життя”, створений за допомогою крафтового паперу. Задаватиме романтичний настрій відвідувачам легка музична програма і любовна лірика.

Фестиваль “Love is...”

Коли: 14 по 16 лютого з 11.00 до 22.00
Де: Музей “Духовні скарби України”, вул. Десятинна, 12
Вартість квитків: 100 грн, дітям до 12 років вхід безкоштовно

Сучасна академічна музика

В рамках п'ятого Міжнародного фестивалю сучасної музики “Гольфстрім”, організованого київськими виконавцями та композиторами Олексієм Шмураком і Золтаном Алмаш, проходять чотири монографічних концерти. Другий концерт фестивалю присвячений музиці Олексія Шмурака (Україна). У програмі прозвучать твори “Алчність” для флейти та кларнету (2013 р.), “Свобода” для труби (2013 р.), “Дві пісні” — версія для віолончелі (2013 р.), “Крестража” [“Hogstuxes”] для скрипки і віолончелі (2014 р.).

В Міжнародний фестиваль сучасної музики “Гольфстрім”

Коли: 16 лютого о 19.00
Де: Національна спілка композиторів, вул. Пушкінська, 32
Вхід вільний

Скандальний твір Забужко — на сцені

В центрі Леся Курбаса покажуть моновиставу, створену за одноймен-

ним романом Оксани Забужко “Польові дослідження з українського сексу” (1996 р.) у виконанні Галини Стефанової. Сценічна версія твору пропонує відвертий монолог героїні, яка прагне розібратися в собі, своєму коханому, в батьках і друзях. Доля привела її викладати в американський університет, де обставини усамітнення й втрат примушують переосмислювати власне життя в нерозривності з драматичною історією свого народу.

Коли: 15 лютого о 19.00
Де: Центр Леся Курбаса, вул. Володимирська, 23-в
Вартість квитків: 50 грн.

Перші кроки до мистецтва

У PinchukArtCentre відкриваються дві нові освітні програми для дітлахів. Програма “Каляки-маляки” розрахована на малюків 4—5 років. Це курс із 10 занять, які проводять фахівці PinchukArtCentre та запрошені художники. На практиці діти зможуть ознайомитися з поняттями кольору, простору, форми, ролі асоціацій в мистецтві. Дітей 9—10 років запрошують взяти участь у програмі “Арт-детективи”. Це освітня гра, яка допомагає навчитися розбиратися в мистецтві й зрозуміти роль художника в суспільстві. Перші заняття відбудуться в суботу.

Дитячі освітні програми “Каляки-маляки” і “Арт-детективи”

Коли: з 15 лютого
Де: PinchukArtCentre, вул. Велика Васильківська/Басейна 1/3-2
Участь за попередньою реєстрацією, докладніша інформація на сайті www.pinchukartcentre.org

Київ 1929 року — в кіно

Киянам покажуть “Навесні” — шедевр українського кіноавангарду, створений Михайлом Кауфманом, де вперше використовуються принципи “прихованої камери”. У ньому постає майже невідомий Київ 1929 року. Кадри пробудження міста переілюструються з ліричними картинками відродження природи. Саундтрек до фільму написав сучасний композитор Олександр Кохановський ●

Показ фільму “Навесні” Михайла Кауфмана

Коли: 16 лютого о 19.00
Де: Креативний простір “Creative space 12”, Михайлівський провулок, 10/2
Вартість квитка: 40 грн/год.

ТОВ “СІГОО”

повідомляє про намір здійснити зміну тарифу на виробництво та постачання теплової енергії і комунальні послуги з ЦО та ГВП для інших споживачів.

Розмір тарифу на ТЕ та ЦО за 1 Гкал без ПДВ становить 519 грн 60 коп., а саме: паливо — 487,71 грн, електроенергія — 12,59 грн, вода для технічних потреб — 0,04 грн, матеріали, запчастини — 12,41 грн, прямі витрати на оплату праці — 5,01 грн, нарахування на зарплату — 1,84 грн. Розмір тарифу з ПДВ 20% — 623 грн 52 коп.

Підставою для корегування тарифу є постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2013 р. № 951 “Про зниження ціни на природний газ” та постановами Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики від 30.12.2013 р. № 1798 та № 1799.

Зауваження та пропозиції приймаються протягом 14 календарних днів з дня виходу оголошення. Адреса підприємства: 01021, м. Київ, вул. Інститутська, 18 сек. Б.

Департамент комунальної власності м. Києва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

оголошує конкурс на заміщення вакантної посади головного спеціаліста відділу управління корпоративними правами управління приватизації, корпоративних прав, формування і розподілу комунальної власності (на період відпустки для догляду за дитиною віком до трьох років основного працівника (до дня його фактичного виходу):

Основні кваліфікаційні вимоги до кандидатів: вища економічна або юридична освіта за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра, спеціаліста, стаж роботи за фахом на державній службі не менше 2 років або стаж роботи за фахом в інших сферах економіки не менше 3 років, громадянство України, обов'язкове досконале знання державної мови, основні принципи роботи на комп'ютері та відповідних програмних засобів. Департамент житлом не забезпечує.

Документи приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення про конкурс за адресою: м. Київ, вул. Хрещатик, 10, кім. 510, т. 202-61-10.

Департамент культури виконавчого органу Київради (Київської міської державної адміністрації) оголошує конкурс на заміщення вакантної посади головного спеціаліста відділу театральних концертних закладів, образотворчого мистецтва, організації та проведення загально-мистецьких заходів.

Вимоги: вища освіта відповідного професійного спрямування за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістр, спеціаліст, стаж роботи за фахом на державній службі не менше 1-го року або в інших сферах управління не менше 2-х років.

Документи приймаються протягом місяця з дня опублікування за адресою: м. Київ-01004, бульв. Т. Г. Шевченка, 3.

Довідки за тел. 279-52-82, 279-72-51.

Бегджаняну Оганесу Яшайовичу необхідно з'явитись 20.02.2014 року о 12.00 до Дарницького районного суду м. Києва (м. Київ, вул. О. Кошця, 5-А, каб. 210) для участі у судовому розгляді цивільної справи № 753/883/14 за позовом ПАТ “Евробанк” до Бегджаняна О.Я., Суляєва О.І. про стягнення боргу.

Бегджанян Оганес Яшайович у випадку своєї неявки зобов'язаний повідомити суд про причини неявки.

У разі неявки відповідача до суду справу буде розглянуто по суті за наявними у справі матеріалами за його відсутності в порядку ст. 169 ч. 4 ЦПК України.

Суддя В. А. Дубас

ДОЗВІЛЛЯ

Арабські шейхи робитимуть сніг навіть влітку

Система клімат-контролю просто неба, яка забезпечить сніг навіть під час спеки, працюватиме на штучних островах архіпелагу The World ("Світ") біля узбережжя Дубая.

Компанія-забудовник шести островів під загальною назвою "Серце Європи" оголосила, що при здійсненні проекту будуть використані інноваційні технології у сфері клімат-контролю, розроблені в Німеччині. Як стверджують представники компанії Kleindienst Group, це дозволить привнести не тільки європейський стиль,

але й клімат - зокрема заспані снігом або залиті дощем вулиці. Як саме працюватиме така система, не уточнюється.

У проект "Серце Європи" входять шість островів: "Німеччина", "Австрія", "Швейцарія", "Нідерланди", "Швеція" і "Санкт-Петербург". На всіх островах будуть побудовані вілли, готелі, магазини. Будівництво продовжиться до 2016 року.

Нагадаємо: найбільший у світі штучний архіпелаг The World розташований в декількох кілометрах від берегової лінії Дубая, він складається з 300 островів загальною площею 55 квадратних кілометрів. Формою він нагадує континенти Землі, а з материком пов'язаний водним і

повітряним повідомленням, пише svit24.net.

Дубай вважається одним із найспекотніших міст світу, в січні (найхолоднішому місяці в році) середня температура складає +19 градусів

ГОРОСКОП на 13 лютого

ОВНИ, творить, кохайте, беріть активну участь у святкових та розважальних заходах, оригінальних рекламних акціях. Це день, коли можна "відірватися" й гульнути, але в розумних межах. Здоровий глузд має стояти на варті хмільних забав, щоб ви не потрапили в полон розпусти.

ТЕЛЬЦІ, облиште рутинні заняття, не займайтеся нудними побутовими проблемами. Станьте королями на святі життя, зробивши його цікавішим і веселішим, займіться реалізацією творчих ідей в домашніх пенатах. Якщо до вас заявляться неочікувані гості, прийміть їх з належною гостинністю.

БЛИЗНЯТА, зробіть екскурс у минуле, відновивши цікаві та вигідні контакти. Варто освоїти в пам'яті оригінальний проект, наново пройти навчальний матеріал з метою його міцнішого засвоєння й закріплення.

РАКИ, якщо ви поставили за мету розбагатіти, поєднуйте пошук вигоди і задоволення, зробіть цей процес творчим. Шлях збагачення пролягає через креативність і нестандартність, отримання прибутків із використанням прогресивних технологій.

ЛЕВИ нині в піднесеному настрої, свобода самовираження активізує яскраву індивідуальність, сприяючи творчому окриленню, високому фізичному тону. Попереду чудові перспективи, що надихає на ділові подвиги, тож поведіть природно, не намагайтеся нікого навмисно "приколоти" чи наступити на болючий мозол.

ДІВИ, день кармічний, що сприятиме вивільненню внутрішніх духовних і фізичних резервів. Ви опинитеся на гребені душевних переживань, які не слід демонструвати на публіці. Будьте в тіні, самотність — чудовий цілитель. Однак коли хтось попросить про допомогу, не відмовляйте, йдіть назустріч у залежності від можливостей.

ТЕРЕЗИ, забудьте про погане, хто старе поминає, той щастя не має. Мисліть позитивно, "програмуйте" себе тільки на перемогу та успіх. Події дня сприятимуть приємному спілкуванню, розвитку яскравих творчих ідей, відкриються нові горизонти на шляху до мети.

СКОРПІОНИ, ваші плани потребують свіжого погляду і прогресивного підходу. Не заціклюйтеся на минулому, намагайтеся подивитися на звичні речі під новим ракурсом, навіть якщо спочатку це введе вас у легкий шок — експериментальні нововведення у виробництві неминучі.

СТРІЛЬЦІ, якщо попередні ви у чомусь зазнали поразки, не падайте духом, вірте у власні сили та успіх справ — і він матеріалізується. Ви несподівано з'ясуєте, що "не було би щастя, та нещастя допомогло" і насправді це випробування є подарунком долі.

КОЗЕРОГИ, події дня нестандартні, натомість і підхід до них має бути відповідним. Це чудова пора для тестувань та самоперевірки на креативність, винахідливість і почуття гумору. Навіть найобережніших і найконсервативніших осіб може раптово потягнути на незвіданий ризикований шлях з невідомим результатом.

ВОДОЛІЙ, не форсуйте події. Деякі з геніальних думок все ще "сирувати" і їх слід ґрунтовно обміркувати. Чужі успіхи можуть викликати заздрість і незадоволеність собою. Дбайте про гармонію стосунків в союзі (діловому, шлюбному) та реалізацію спільних інтересів.

РИБИ, приготуйтеся до нововведень на робочому місці. Аби швидше адаптуватися до модернізації, відмовтеся від шаблонів і спробуйте мислити більш креативно, адже того вимагає невпинний науковий прогрес

Астролог Любов ШЕХМАТОВА

КІЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АКАДЕМИЧНИЙ ТЕАТР ОПЕРЕТИ

14 лютого

Святкова шоу-програма до Дня Святого Валентина

МУЗИКА СЕРДЕЦЬ
Кохання триватиме вічно!

Початок о 19.00

287-62-57, 287-26-30
вул. Червоноармійська, 53/3, ст. метро «Олімпійська»
Купувати квитки on-line за 59 секунд на WWW.OPERETTA.COM.UA

КРЕДИТ АГРИКОЛЬ БАНК ТА НАЦІОНАЛЬНА ОПЕРЕТА УКРАЇНИ ПРЕДСТАВЛЯЮТЬ

МАДЕМУАЗЕЛЬ НІТУШ

ІСТОРІЯ ОДНОГО ПЕРЕВТІЛЕННЯ Оперета на 2 дії

Музика Флоріана Ера
Лібрето Анрі Мельяно, Альбера Мійо
Переклад українською І. Муратова, І. Радомського

Режисер-постановник: Валеріан Діу
Директор-постановник: Дмитро Морозов
Хормейстер-постановник: Ігор Ярошенко
Балетмейстер-постановник: Валерія Прокопенко
Художник-постановник: Юлія Зауєнко

15, 28 лютого

287-62-57, 287-26-30
вул. Червоноармійська, 53/3, ст. метро «Олімпійська»
Купувати квитки on-line за 59 секунд на WWW.OPERETTA.COM.UA

ПОЧАТОК ВИСТАВИ О 19.00

Сканворд

видатний укр. вчений, засновник школи зварювання	Х	цгарникова рослина з їстівними ягодами	ісп. народний танець	жидоба людина	пристрасний шанувальник		
великий історичний період	Р	галушка з м'ясним фаршем	укр. письменник "Черноморія", "Устим Карма-люк"	ін'єкція	длірова		
	Е		жіноче ім'я	той, хто щось проорокує			
система араб. віршування	Щ		ремонти автомобілів	вірші Корану	історична держава у Бірмі	сорт яблуні	дерево з блими, жовтими квітками
	А				рухомі сходи	муза, покровителька комедії	
	Т				морський едигоріг	сільсько-господарське знаряддя	кохана Гамлета
	И				житло гуцульських пастухів	світло-чоричневий колір з жовтуватим відтінком	
порода кімнатно-декоративних собак	К		візок із відкритим кузовом для парної упряжі (в Україні)		ланка гусеничного ланцюга трактора	відвідування Мекси	

Цей день в історії 13 лютого

1784 — указом Катерини II з приєднання 1783 року до Російської імперії земель Кримського ханства (Крим, Тамань, Кубанська сторона) утворено Таврійську область на правах намісництва з центром у Сімферополі.

1895 — французькі винахідники Луї та Огюст Люм'єри запатентували "кінематограф", пристрій, що суміщав у собі функції кінокамери і проектора.

1919 — Симон Петлюра перебрав на себе обов'язки голови Директорії Української Народної Республіки (після зречення Володимира Винниченка).

1920 — Ліга Націй підтвердила постійний нейтралітет Швейцарії.

1932 — Всеукраїнський Централь-

ний Виконавчий Комітет (ВУЦВК) ухвалив постанову про утворення областей і перехід на триступеневу систему адміністративно-територіально-го поділу УРСР.

1942 — почалося примусове вивезення українського населення з окупованих територій на роботу до Німеччини.

1951 — ратифікація договору про радянсько-польський кордон.

1992 — Уганда визнала незалежність України.

1993 — під Москвою відбувся відновлювальний з'їзд Комуністичної партії Російської Федерації, лідером якої був обраний Геннадій Зюганов.

Відповіді на сканворд на 16-й стор.

Прогноз погоди на 13 лютого 2014 року

ранок	день	вечір
Температура +3°C	Температура +4°C	Температура +2°C
Атм. тиск 743 мм рт. ст.	Атм. тиск 743 мм рт. ст.	Атм. тиск 743 мм рт. ст.
Вітер 2 м/с	Вітер 1 м/с	Вітер 2 м/с
Вологість повітря 99%	Вологість повітря 92%	Вологість повітря 98%

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС

ЩОДЕННОГО ВИПУСКУ (ВТ, СР, ЧТ, ПТ)

61308

ЧЕТВЕРГОВОГО ВИПУСКУ (З ПРОГРАМОЮ ТБ)

22094

Internet: www.kreschatic.kiev.ua
E-mail: info@kreschatic.kiev.ua

щоденна міська газета

виходить у вівторок, середу, четвер та п'ятницю

Засновник — Київська міська Рада
В. о. головного редактора Максим ФІЛІПОВ

01001, м. Київ-1, вул. Володимирська, 51-б
Телефон для довідок 502-34-37, факс: 235-01-93
Телефони рекламного відділу: 234-21-84, 502-34-60, факс: 235-61-48
Телефон відділу розповсюдження та реалізації: 234-27-35
Internet: www.kreschatic.kiev.ua E-mail: info@kreschatic.kiev.ua

Газета заснована 7 вересня 1990 року.
Перереструктурована в Міністерстві інформації України 10 січня 1999 року.
Свідчення серії КВ №3620

Редакція листується з читачами тільки на сторінках газети. Газета публікує також ті матеріали, в яких думки авторів не збігаються з позицією редакції. При передруку посилання на "Хрещатик" обов'язкове.
Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Матеріали зі знаком (D) під рубрикою "Конфлікт" друкуються на правах реклами.
Набір, верстка та кольороподіл: комп'ютерний центр газети "Хрещатик".
Віддруковано: "МЕТА-Поліграф", м. Київ, вул. Марко Вовчок, 12/14.